UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

E ante X

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

Euphorion nomen poete Chalcidenſis quẽ tranſtulit Gallus. Habebat hic quoſdã ita deditos ſibi amatores vt eum ꝑferrent Ennio ⁊ reliquis poetis: eiuſq; poemata ſtudioſe cantarent poſt habitis aliorum poematibus.

Eupilus: lacus ciſalpinę gallię in quem progreditur Lambrus in padum defluens.

Euprepia: latine decor. ex ευ bonum ⁊ ϖρεϖομ decens.

Euripides: nomen egregij poete: apd̃ grecos Tragedię illuſtratoris quam ſcribere natus annos duodeuiginti adortus eſt ⁊ in ſpelunca quadam tetra ⁊ horrida ſalaminis inſulę fertur tragedias ſcriptitaſſe. Hic vi ſermone ⁊ ſniarum crebritate oratoribus comperandus fertur. Hic a canibus laceranis pijs vnde interpres euripidis ita ſcribit. διατριβῶμ ουνεκει ϖειδλη εντινί αλσει φοντιζωμ ετυ χεκατε βρωθηως φασίμ αϖο το τουαρχε λαι ουκυνωμ εςι οντος εις θηραμ υϖαρτα ευβολομηκον ταεε τη γεγονως εταφη μενεμ μακεδωνία.

Euripi. pe. ꝓ. canales ſeu ductus aquaꝝ aliunde deductaruꝫ in ſublime ſalientiũ ſi paulo murmuratiores ſint quos ĩtra domos romani ꝑ pratũ deducebãt. Si aũt maiuſculi ſint nili dñr. Ci. li. j. de legibus. Ductus aquaꝝ quos iſti nilos euripoſq; vocãt q̃s cũ viderit nõ irriſerit: Euripi quoq; ſũt foſſe ĩ ludis circũdatę ꝑ ſeptis quoꝝ loco tẽporaria ꝑus cloſtra fuerũt auctore Ply. Spartianꝰ ĩ heliogia. Euripis vino plenis nauales circẽſes exhibuit. Quidã euripos ĩterꝑtaĩ piſcinas. Euripus etiã dicĩ fretũ. hoc ẽ mare Anguſtũ qualis eſt euripus taurominitanus in ſicilia ⁊ alter in euboea.

Europa. tertia ꝑs orbis ab europa Agenoris phenicũ regis filia ſic appellata. Dicitur autem europa q̃cquid terrarũ iacet a freto ad tanaim: ⁊ hꝫ q̃tuor ſinus magnos quoꝝ ꝑmus eſt a gaditano freto ad lacinium vſq; ꝓmõtoriũ italię in locris Scõs a lacinio ad ipſa epiri acroceraunia. Tertius inde ad helleſpõtũ. Quartus ab helleſpõto ad męotis hoſtia. Fuit ⁊ europa nomẽ oceani ⁊ tethios filię.

Eurotas. pe. ꝓ. nomẽ fluuij in laconia qui teſte Liuio li. iiij. de bel. mace. vrbẽ lacedęmona preterfluit. De hoc Uirgi. Omnia quę phębo quondam meditante beatus audijt eurotas iuſſitq; ediſcere lauros.

Eurus vẽtus ab oriente flans ⁊ calidus eſt. Col. lib. vj. Cuꝫ plerumq; ſideris caniculę tꝑe q̃dam partes eius regiõis ſic infeſtantur euro quem incolę vulturnum appellant: vt niſi tegminibus vites opacentur velut halitu flammeo fructus vrãtur. Greci appellant Apeliotem q͛ a ſole ſpiret. vnde ⁊ a latinis eadem rõne ſubſolanus vocatur.

Euriale. fuit regis minois filia quę neptuno orionem peperit Alia fuit proieti Argiuorum regis filia. Alia ex tribus Gorgonibus vna.

Eurialis nomen vnius ex ꝑncipibus peloponeſiacis q̃ argos ⁊ ꝓpinquas vrbes ĩcolebãt: ⁊ ad troiã cũ octogita nauibꝰ venerunt. Aliũ troianũ finxit. Uirg. Fuit ⁊ nomen hiſtrionis. Juue. Nobilis euryalum aut mirmilonuꝫ exprimat infans.

Eurybates. nomen viri ithaci. Oui. Simul eurybates me talthibius qui vocarunt.

Eurybiades teſte herodoto fuit ex ducibus xerxis.

Eurybia nympha que ſtellas ⁊ luciferum genuit.

Eurycion nomen fabri Argentarij de quo Uirg. lib. x. Quę bonus eurycion multo cęlauerat auro.

Eurycratidas. Uir. lacedęmonius de quo plutarchus.

Eurydamas. pe. cor. Uir troianus. latine d̃r late domãs. Ouid. Utq; vel eurydamas ter circumbuſta thraſylli: eſt lariſſęis tractus ab hoſte rotis: vbi per eurydamanta intelligunt Hectorem qui virtute cuncta domitabat.

Eurydame teſte herodoto. fuit vxor Leutichidis ſpartanorum regis.

Eurydice. vxor orphei pro qua recuperanda ferũt. Orpheuꝫ ad inferos deſcendiſſe. Alia fuit Neſtoris coniunx.

Eurylochus. fuit phlegyoꝝ rex qui theas deduxerit anteq̃ veniret Cadmus qui eas poſtea reędificauit.

Eurymedon. nomen patris periboię ex qua neptunus genuit nauſitheum regem phacacum: Alter fuit Athenienſium ducum demoſthene.

Eurymone nympha oceani ⁊ Tethyos filia mater Leucothoes. Alia fuit apollinis filia quę Adraſtum Argiuoꝝ regem ⁊ eriphyllen Am phiarai coniugem peperit.

Euryphilus pe. cor. fuit Herculis filius qui regnauit in Co. inſula: ⁊ cunctorum grecorum augur peritiſſimus eſt habitus Uirg. Suſpenſi euryphilum ſcitatum oracula phębi. mittimus. Fuere ⁊ alij hoc nomine.

Euryſtheus fuit Steneli. Mycenarum regis filius: qui Junonis inſtinctu imperabat herculi vt haria monſtra ſuperaret quibus poſſet perire.

Eurythus. pe. cor. oechalię rex: ⁊ pater Joles. Hinc eurythiaidis. patronymicum fęmininum. Oui. Eurythidos ioles. et inſani alcidę. Alter fuit centaurus.

Euſtratius. nomen phi qui in ethicam Ariſtotelis ſcripſit. ab ςρατος exercitus nomen deductum.

Euſtathius nomen grammatici gręci.

Euterpe. fuit vna ex muſis ευ bene τερπω delecto quaſi ſit bona delectatio.

Eutrapelos pe. cor. q̃uidam aiunt ſignificare tricubitos. Mar. Eutrapelus tõſor dum circuit ora luperci. vide Ply. lib. vii. circa principium. Alij putãt hoc nomẽ ſignificare apud grecos eũm qui facilitate quadam moꝝ preditus eſt. hoc eſt comis lepidus elegans ⁊ facetus. Eutrapelia comitas.

Eutyces. pe. cor. nomen fuit hereſiarchę.

Eutymedon. pe. cor. nomen cuiuſdam philoſophi.

Euthymia. animi tranquillitas. Laertius in vita Democriti. Finẽ eẽ rectũ quietũq; aĩ ſtatũ quẽ euthumiã dicit dũ nullo metu: nulla ſupſtitiõe: aut alia q̃uis perturbatione agitatur

Euxinus. pen. pro. mare illud eſt qd̃ incipit a boſphoro thracio. Cõponiĩ ex ευ qd̃ bonũ apd̃ nos ĩdicat ⁊. ξει νος hoſpitium vel amicus q̃ſi bonũ ſit hoſpitiũ: qd̃ ꝑ ɔtrariũ dictũ ẽ. Nam ibi ſũt loca aſprima. Oui. li. iij. de triſti. Euxinꝰ falſo noĩe dictus hꝫ. Sed teſte Ply. li. vj. Pontꝰ euxinus antea ab inhoſpitali feritate exenas appellatus eſt peculiari inuidia naturę ſine vllo fine indulgẽtis auiditati maris. Poſt cõmercio illaꝝ gentiũ mollitis aliquãtũ moribus dictũ eſt Euxinus.

Euzomum bonum ius ευ eni bonũ ζωμος ius qd̃ comeditur.

Euzonos. ſtrenuus. ζωνη cingulum. nam qui militãt cinctos dicimus. diſcinctos inhabiles.

E ante X

Exactũ. ꝑteritũ tranſcurſum. Uirg. li. iij. Geo. At tribus exactis vbi q̃rta acceſſerit ęſtas. Exacti mẽſes dñr q̃ circa ꝑtũ ſunt. Jdẽ exactis grauidę cũ mẽſibꝰ errãt. Jtẽ exactũ eligẽs Ualle. maxi. Quia nunq̃ remotos ab exactiſſimo cultu cęrimoniaꝝ oculos. Jtẽ exauſtũ ſupatũ. Sene. vt tot ꝓcellis tẽpeſtatibuſq; exactis aliq̃n ĩ portũ veniamꝰ Jn hũc ſenſuꝫ veteres exãclatũ accipiũt. Hꝫ ⁊ alia ſig̃ata. De quibus ĩ dictiõe exigo.

Exactor. ⁊ Exactio. vide in dictione Exigo. is.

Exaduerſo appellare. vide in dictione. Appellare.

Exaggeratio. magna coaceruatio. poniturq; ꝓ altitudine ⁊ excellentia. Tranſlatio ſũpta a terra quę exaggerata ⁊ in aggerem erecta ſuſtolliĩ in faſtigiũ. Ci. li. ij. tuſ. Hoc tibi propone amplitudineꝫ animi ⁊ quaſi quãdã exaggerationẽ q̃ altiſſimam animi q̃ maxime eminet in contẽnendis ⁊ deſpiciẽdis dolorībꝰ vnã eẽ oĩum rẽ pulcherrimã. Oratores exaggerationẽ facere dñr: qñ pluribꝰ verbis vnaꝫ eãdẽq; rem vehementer dicũt. q̃ res maxime venuſtat orationẽ. apd̃ Catonẽ luculẽta illa exaggeratio eſt. Succidias humanas facis decem funera facis. decem capita libera interficis. decem hominibus vitam eripis in dicta cauſa in iudicatis indemnatis.

Exagoge. penul. cor. latine eductio dicitur. αϖο τον εξκαι αγω με λλωμ αξω.

Exagito. as. ſignificat vehementer vexo. Lact. lib. vj. Poetę tres furias eſſe dixerunt q̃ mẽtes hoĩum exagitent. Jtem ſignificat exaſpo ad irã ꝓuoco. Sal. Tamen q͛ in tali tꝑe tanta vis hominis magis lenienda q̃ exagitandam videbatur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exalburno.as.vide in dictione Alburnum.
Exalto.in altū eleuo.Col.Senū pedum latitudinis ſulco diȷ rigunt: foduntq; ⁊ exaltant.in tres pedes.per tranſlationem ſignificat magnifice laudo.
Exaluminati.dicuntur vniones qui colore preſtant.
Examē.noua apū ſoboles quam parentes ex ſuis aluearibus ad nouas ſedes querenda.exire cogunt.ꝙ he ita vniantur vt ſimul ligate videant̃.nec ſolū de apibus ſed ēt de veſpis ⁊ hmōi itelligit̃.Rurſus examē ſtilus ē in lance ſiue ſtatera.qui quo pōdus ſe vergit exit.Uirgi.lib.x.Juppiter ipſe duas ęq̄to examine lances.Hec bilancis ſeu ſtaterę lingua: ab aliȷs ęquamētum.ab aliȷs libramētū.ab aliȷs ęq̄librių̄ ⁊ Trutina dr.vñ metaphorice ponit̃ ꝓ ęquamento ⁊ iudiciȷ inueſtigatione.Perſ.Examēq; improbū in illa caſtigas trutina
Examino.as.pe.cor.ſcrutor ⁊ inueſtigo ęquandi cauſa.
Examuſſim.vide in dictione Amuſſis.
Exanimus.a.um.⁊ Exanimis.⁊ hoc exanime.⁊ exaniat⁹.a.um.ambo duplicē eādē ſignificationē habēt.Licet Ser.velit hꝰ iter ſe differre.Exanim⁹ ſiue exanimis idē eſt ꝙ mortuus vt apū Liuiū.li.ix.Ut vno ictu exanimē equo ꝑcipitaret.Uir.Exanimūq; auro corp⁹ vēdebat achilles Interdū idē ē qđ exterritus.idem li.iiiȷ.Audiȷt exanimis trepidoq; exterrita curſu vnguib⁹ ora ſoror.fędans ⁊ pectora pugnis ꝑ medios ruit.Sic exaiat⁹ nō ſolū ꝓ exterrito:ſiue ꝑturbato:vt Ter.in an.Jbi tū exaiatus pāphilus hñ diſſimulatū amorē ⁊ celatū īdicat:ſʒ ēt ꝓ mortuo accipit̃:vt apū Liui.li.xxiȷ.Unā ī ipo portu ſoſpite filio repēte oblato in ɔſpectu eius expiraſſe ferunt.Alterā cui mors filiȷ falſo nūciata męſtā ſedētē ad primum cōſpectum redeūtis filiȷ gaudio nimio exanimatam.
Exanimalis ⁊ hoc exanimale.qđ nō ē animal.vel qđ ē ſine anima.Plau.in bac.Nā neq; bellona mihi vnq̄ȝ mors creduat ni illū exanimalē faxo:niue exheredē fecero vitę meę.
Exanimo facio:ſig̃t facio.qđ in aīo volo vt ſit quaſi ex ſententia animi.Ex aī enim ſnīa.locutio eſt quottidiana qua vtimur qñ ſignificamus aliquid factum eſſe prout optamus ⁊ volumus.Unde dicimus Habes vxorem ex animi ſententia.
Exaio ē:vt nā fert.hoc eſt vt refert naturalis ingenita actio.
Exaio.as.capit̃ ſicut aio.de quo ſupra.niſi ꝙ ex ꝑpoſitio ſig̃t extra.ſiue cū aīaȝ q̄s emiſerit ſiue cū pęne aīum pauore amiſerit:Qđ ab aīo ſit.ſignificat ꝑterreo ꝑturbo Plau.in aul.Nimis male timui priuſq̄ȝ itus rediȷ exaīatus ſui.Teren.in an.Ōro hęc me miſerā exaīauit.Qñ vo ab aīa ē.ſig̃t aīa priuo.ſiue neco.Curti⁹.Multos exaīauit rigor īſolit⁹ niuis Multorū aduſſit pedes: plurimorūq; oculis pręcipue ꝑniciabilis fuit.Gel.Anus repente filio viſo copia atq; turba: ⁊ quaſi ruina incidenti inopinati gaudiȷ oppreſſa exanimataq; eſt.
Exanio.as.Col.lib.vltimo.Ut omnem amaritudinem eius et pallorem exaniet.Et alibi.Patimur autem nonnunq̄ȝ tota nocte ⁊ poſtero die baccam velut exaniari.
Exanclo.as.ab ex ⁊ anclo.Priſciano dicente Anclo ꝓ anclor.ſig̃t effūdo exhaurio ſupo.Ply.in Sti.Ne iſte edepol vinū poculo exanclauit.Ci.li.j.tuſ.Qđ cū exanclauiſſet oēs labores tū incideret in mortis malum ſempiternuȝ Aliqñ exanclare eſt ꝑpeti.Lucil.li.xxx.Quantaſcūq̄ȝ mō ęrumnas:quātoſq; labores exanclaris.Aliqñ ꝑficere.Pacu.Non poteſt menalippe hic ſine tua opera exanclari clauus.
Exanthemata.appellantur a Plynio eruptiones pituitę.Aliquando papiſſę.
Exarmo as.māſuefacio.Unde exarmatę beſtię pro cicutibus ⁊ manſuefactis.Lāprid.in helia.Habuit leones ⁊ leopardos exarmatos ī deliciȷs quos edoctos ꝑ māſuetarios ſubito ad ſcđaȝ mēſaȝ ⁊ tertiā mēſam iubebat accūbere ignorantibus cūctis ꝙ exarmati eſſent ad pauorē ⁊ ridiculū excitandum.
Exareſco.ꝑfecte areſco.Col.li.iiiȷ.Et ſole ac vento penitus ſiccari atq̄ȝ exareſcere.Ci.papirio.Deide ipa illa ſi q̄ fuit in me facultas orationis niſi me ad has exercitationes retuliſſem exaruiſſet.i.omnino arida facta fuiſſet ⁊ defeciſſet.
Exareſio.idē qđ exareſco.niſi ꝙ exareſco ꝓprie extrinſecus ſit.exareſco intrinſecus:vt de fuco marino dicit Ply.lib.xxvj.Sed omnibus articulis morboꝝ impoſitus anteq̄ȝ exareſia
Exaro.as.pe.ꝓ.perfecte aro.ſed ꝑ trāſlationē ſig̃t ſcribo.Qui eni ſcribūt in codicillis.Hi q̄ſi ſulcos inſtar aratorū ducere videntur.Ci.Cornificio.Hęc cum eſſem in ſenatu exaraui.
Ex aſſe due partes ſunt.ſignificatq̄ȝ ex tota hęreditate que dicitur Aſſis.quę pluribus modis diuidebatur.vnde dicimus.Hic ex aſſe hęres relictus eſt.i.ex toto.Mar.li.viȷ.Hęredeȝ fabius labienum ex aſſe reliquit.
Exauctoro.as.pe.ꝓ.ſignificat ab auctoramento.hoc eſt obligatiōe militari atq; ſtipēdio libero priuoq;.a quo Exauctorati milites dñr q̄ miſſionē habuerūt.Et q̄uis frequēter cū dedecore exauctorare dicat̃ ꝑ ſępe tñ ſig̃t miſſos facere a militia milites citra vituperatiōeȝ.Liui.li.xxv.Uolonū exercitus q̄ viuo graccho ſūma fide ſtipēdia fecerat velut exauctorat⁹ morte ducis ab ſignis diſceſſit.Et li.xxvj.Cū diſſeruiſſet Exauctoratos dimiſit.Ulpi.Exauctorarę īterꝑtat̃ īſignia militaria đtrahere:qđ cū īfamia cōficit̃ vt ē apū Lāprid.q̄ ſcribit Alexandrum tumultuantes legiones exauctoratiſſe.
Exaudio ꝑfectionē audiendi denotat:⁊ hoc duob⁹ mōis.Uno cum quod petimus impetramus.vnde etiā dicere ſolemus.Ut nos exaudire digneris.Uirgi.Et nulli exaudita deoruȝ vota preceſq; meę.Alio cum ꝓxime ſeu vehementer audio.Liui.li.j.Equitem clara increpans voce vt hoſtes exaudirent redire in prelium iubet.Ter.in ecy.Uereor ſi clamoreȝ eius hic crebro exaudiat ne parturire intelligat.
Exballiſto.tas.a balliſta ſit ⁊ ſignificat decipio.Plau.Ego hūc cōmunē meū atq; noſtrę oīum hoſtem exballiſtabo lepide.
απο του βαλλω λεγεται και αλλοεσι τοσκορ
πιος απο του σκορπιζω το αποσκε δαμ μυμι.
ita ſcribit.Michalus etymologicus ⁊ balliſta ē maiorū tormentorum genus vnā bricolam dicebant aui noſtri.
Excalfacio.⁊ excalfactorius.vide in dictione calefacio.
Excandeſco.is.⁊ excandefacio.vide in dictione Candeo.
Excandeſcentia.ab Apul.li.de dog.pl̃onis appellatur ea animę pars.quę irritabilis eſt habens domicilium in corde.quam alio nominę iraſcentiam nominatur quę iracundia a Cicerone dicta eſt in prima tuſculana.a furore ⁊ impetu animę ducto vocabulo vt inquit pl̃o in cratilao.
Excāto.as.ſig̃t qđ incātatū ē alio incātamēto libero:qđ ⁊ Recāto dr.Ply.li.xxviȷ.Qui fruges excātaſſet.De recāto.Idē Nō pauci ⁊ ſerpētes ipſos recātari putāt.Aliqñ excātare capitur ꝓ excludere.Plau.Nā crede cuius cor excātare pōt.
Excerebro.as.cerebrum excipio:vt apud Eſaiam.Qui mactat pecus quaſi qui excerebret.
Excetra:dicta eſt hydra:qđ vno cęſo capite tria excreſcebant.Plau.in perſa.Cū excetra cū anthęo deluctari mauelim q̄ cū amore.Greco vocabulo đr Echidna.Ouid.Pars quota lernea ſerpēs eris vnus echidnę.Scribit Diodo.Herculem debellaſſe hydrā nō ſolū ferro ſed ēt flammis adhibito Jolao q̄ inciſam ceruicē ardente face e veſtigio inureret.Conſtat ſm hyſtoricos hydrā ī lerna argiuoꝝ palude extiſſe aq̄s euomētem quę vaſtabant vicinas ciuitates: in q̄ vno meatu clauſo multi erūpebant.Qđ hercules vidēs loca ipa exuſſit.⁊ ſic aquę meatus clauſit.Nam hydra απο του υδατος.i.ab aqua nomen accepit.Plato aſſerit in enthydemo hydram fuiſſe calidiſſimam ſophiſtria cui ꝑter ſapientiam pro vno ſermonis capite amputato multa repullulabant.
Excedo.is.pen.pro.diſcedo egredior.Ci.In ipſa cura ⁊ meditatiōe obeūdi ſui muneris exceſſit e vita.Itē vltra cedo trāſeo.Col.li.viȷ.Cū exceſſerint annos decem:fętibus inutiles ſūt.Plau.in aul.Iſtic adeſto ſi hercle tu ex iſtoc loco digitum tranſuerſum aut vnguem latū exceſſeris.Item ſupero:vt Ci.excedit omnes eloquentia.
Excido.is.pe.cor.ab ex ⁊ cado.a.in.i.mutata ꝑteritū excidi.ſupinū excaſuȝ facit.ſignificatq̄ȝ deorſum cado.Uirg.lib.iȷ.Geo.Nā ſępe incautis paſtorib⁹ excidit ignis.vñ ꝑ trāſlationem excidere animo ē in obliuionē dare.Ideȝ.Nec dū etiā cauſę irarum ſęuiq; dolores exciderant animo: Interdum Diſſentire.Lucil.lib.xxviȷ.Ego ab Archilocho excido.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Excido.is.pe.ꝓ.excedi.excıſum.extra vel de aliquo cędo. ſi penitus deſtruo. Ci.li.ij. offi. Nec lapides ex terra exciderẽtur ad vſum noſtrũ neceſſarij. Idez in Cato. Quo mõ carthagini male iamdiu cogitanti bellũ ĩferat̃ multo tpe añ denuncio. de q̃ vereri non añ deſinã q̈ʒ illam excıſam cognouero.

Excidium: ⁊ Excidio. ab excido deduci manifeſtum eſt ꝓ peremptione ⁊ quaſi nece vrbis aut prouincię: vt cum cęſis hominibus męnia ad ſolum deducuntur. Hęc etiam a cadendo dici videri poſſunt.

Excıſo.as.pe.pro. lanio verbero ⁊ qđ vulgo dicitur ſtracio fra pol. Plau.in ciſ. Capillo ſciſſo atqʒ excıſatis auribus.

Excello.is.eſculi excelſuum. ⁊ Excelleo.es.excellui. ſigt̃ ſupero. Lact.li.vij. Qui oẽs licet eloquẽtia excelluerit Hic excelſus magnus. Gel.li.j. Tãto fuiſſe herculẽ corpore excelſiorem.

Excerno.is. purgamenta vẽtris emitto. Celſ.li.iiij. Quoniã porte modo in ĩferiores ptes ea q̃ excreturi ſumus emittit Hinc Excremẽtũ purgamẽtũ ⁊ ſtercus. Uñ Ply.lib.x. ſcribit ꝙ qr corũ excremẽtis calciamẽta fędauerint a Mẽcippe exanimatꝰ ſit. Prope tñ Excernere ẽ extra cernere qđ vernacula lingua dicimus Cernir fora. Col.li.ij. Itaqʒ in area detrita frumenta ſic aggeranda: vt omni flatu poſſint excerni.

Excerpo.is.pſi ptũ ſigt̃ ſecernendo extraho. vnde excerpta dicimus que ex libris veluti floſculos extrahimus.

Excipio.is.pe.cor.extra capio. Ci.li.j.tuſ. Naʒ ſi ſolum eos dicere miſeros q̄bus moriendũ eẽt: neminẽ tu q̄dẽ eoꝝ q̃ viuerent excipes. Aliqñ excipere ẽ ad ſe aliquẽ recipe: ⁊ proprie excipiunt̃ cadẽtes: aut in calamitatẽ collapſi. Lac.li.ij. Hunc errãtẽ atqʒ ĩopẽ ianus excepit. Uirg.li.iij. Heu quis te caſus deiecta cõiuge tãto excipit. Aliqñ aliq̄d recipe. Aug.li.v.cõ. Et dũ coraperiã ad excipiẽdũ q̈ʒ diſerte diceret pariter ĩtrabat. aliqñ inq̄rere. Ci.li.ij. de ora. Quędã dari ex hac vita ad ptrahẽdos aĩos hoĩum ⁊ ad excipiẽdas eoꝝ volũtates. Aliqñ ſepare. Uirg.li.ix. Ipm illũ clypeũ criſtaſqʒ rubẽtis excipiã ſorti. Aliqñ p dolũ capẽ opprimere. Idẽ Excipit ĩcautuʒ patriaſq̈ʒ obtrũcat ad aras. Aliqñ colligere. Mar. Uentris onꝰ miſero nec te pudet excipis auro. Aliqñ abſcõdẽ. Plau. in aul. Nec pareʒ tibi ab eo indipiſces neq̈ʒ furem excipies.

Exceptio. excluſio quę ſicuti vlpianus docet interponitur actioni cuiuſlibet rei: ad excludendum id quod in intentioneʒ cõdemnationemq̈ʒ deductum eſt.

Excepto.as. ſępe extra capio: vel ad me frequenter traho. Ci.i parad. Et videat aliquem ſũmis ppl'i bñficijs vſum barbatulos nullos exceptantẽ de piſcina. Uirg.li.iij. Geo. Ore oẽs verſe in zephyrum ſtant rupibus altis exceptantqʒ leuis auras ⁊ ſępe ſine vllis coniugijs vento grauidę mirabile dictu ideſt frequenter ad ſe trahunt ⁊ capiunt.

Excipuum quod excipitur. ſicut precipuum quod ante capitur.

Excipula. ab excipio ſicut decipula a decipio ⁊ eſt ſeptũ ex arundinibus cõtextis ad capiendos piſces. Ply. Hyemato lacu fluctibus glomeratę voluuntur anguillę in tantuʒ mirabili multitudine vt in excipulis eius fluminis ob hoc ipſum fabricatis ſingulorum milium globi reperiantur.

Excieo.es.exciui itũ. excitũ. extra moueo. Feſtꝰ. Exciet. excuciet

Excio.is exciui. vel excij. excitũ. extra. voco vel extra. ſeu valde commoueo. Plau.in ciſ. Ut mihi exciuiſti lachrymas. i. commouiſti. Et ĩ epi. Quid eſt pater ꝙ me exciuiſti añ ędes. Pe. Ut matrẽ tuam videas ideſt euocaſti Excire a expgefacere eſt. Liui.li.j. Hercules ad primam aurorã ſomno excitus.

Excito.pe.cor. frequẽtatiuum Ter. in heau. Num vides q̈ʒtum mali ex ea re excites. Pro Expgefacio. Damaſus ad Hier. Dormiẽtem et longo iã tpe legentem potius q̈ʒ ſcribentẽ q̃ſtiunculis ad te miſſis excitare diſpoſui. Pro prouoco ſollicitoue. Col.li.j. Nam cum certamine opus excitetur tũ inceſſantis: aĩaduerſio iuſta eſt ⁊ ſine querela videtur adhiberi.

Exclamare voce magna clamare. Plau. in am. Ibi neſcio q̄s maxĩa voce exclamat. Itẽ exclamare. alte vocare. Ideʒ in eadem. Dũ hęc aguntur voce clara exclamat vxoreʒ tuã. Exclamationes fieri ſolent ſine aliquo adminiculo. modo p nominatiuum. modo per actũm. modo per vocatiuum.

Excludo.is.pe.pro. extra claudo. eĳcio. Plau. in aſi. Hõ hercle hic excluſus ẽ foras. Hiero. Philippũ regẽ macedonũ itroeuntẽ ex more cubiculũ vxor irata excluſit. p trãſlationem excludere ponit̃ ꝓ liberare. Actius. Qua virtute hic ſe ſeruitute excluſit. Itẽ ꝓ ĩcubãdo pullũ emittere. Col.li.ix. Ueterãnas auis ad rẽ eligi oportebit que iã ſepius id fecerit. moreſq̈ʒ eaꝝ maxĩe pnoſci: qñ alit melius excludãt. alię editos pullos cõmodius educẽt. Ideʒ colũbę excludunt vigeſimo die. Sic excludere eminuere ⁊ appere qđ idẽ fere ẽ qđ emittere vt ĩ ps. Excludãt̃ q̃ pbati ſũt argẽto. vñ dñr ⁊ ĩ arte Argẽtaria excuſores. i. ex q̄dã ↄfuſiõe maſſę ad ſuę formę expſſores

Excolo.is.pe.cor. Liui. excultũ pfecte adoro. Lact.li.vj. Nam ſi deoꝝ cultores ſimulacra inſenſibilia excolũt: ⁊ q̄cq̄d precioſi hñt in ea conferunt. Habʒ ⁊ reliq̄s ſignificationes quas colo ſed perfectas. ratione prepoſitionis ex.

Excõpoſito ẽm ordinem datum. Liui. Tũ excõpoſito orta viſ ſignoqʒ dato iuuẽtus romana ad rapiẽdas v̄gines diſcurrit

Excorio.as. vide in dictione Corium.

Excors. extra cor. quaſi ſine corde hoc eſt aĩo quo ſapimus. In corde enim vt inquit Ply. Habitat mens. vñ ponitur pro inſipiente. Lact.li.iii. In quo alios non excordes tantum fuiſſe arbitror ſed ẽt ĩpſos ꝙ in ſecreta cęleſtis illius prouidentię curioſos oculos voluerunt immittere.

Excreare eſt quadam vi expuere. Celſus. Et interdum aliquid purulenti excreat.

Excreſcere: valde ſiue extra creſcere. Col.lib.v. Si ſatis excreuerint iugo ſupponantur.

Excretũ ſupinũ ab Excerno ſigt̃ egeſtũ. vñ Excreta tritici dñr vulgo granacia. hoc eſt q̃ ex incerniculo ꝓ immũdis ſe ponitur. Col.li.viij. Ubi annona eſt carior excreta tritici minute cõmode dant̃ gallinis. Ibi excreta nomẽ. Participiũ vo eſt vbi paulopoſt ait. Furfures a farina excreti. Excretum vo ſupinum ab Excreſco. ſignificat ꝙ valde creuit. Uirg.li.iij. Geo. Multi iam prohibent a matribus ędos.

Excubo.as.pen.cor. vigilo: cuſtodiaʒ facio ⁊ q̄ſi minime iaceo vt milites extra caſtra vel extra tentoriũ ad ĩperatoris cuſtodiã noctu armati cõſidũt. Sal. in Iug. Neqʒ ſecus q̈ʒ ſi iter faceret caſtra munire excubitũ ĩ porta chortes ex legionibꝰ pro caſtris eq̄tes auxiliarios mittere. Liui. Ptolomeũ ac leonatum excubantes ad cubiculi limẽ excitauerunt.

Excubię: vigilię. licet vigilię tantum nocturnę dicantur. Excubię ⁊ diurnę ⁊ nocturnę.

Excubitor qui excubat. vnde gallus dicitur excubitor qui peruigil horas cantu indicat.

Excudo.is.pe.ꝓ.ſi. vel excudi. ſum. cudendo elicio. Uirg. Ut p̄mum ſilicis ſcintillã excutit achates: Per trãſlationeʒ. Lac. de op. Profiteor nulla me neceſſitate vel rei vel tpis ĩpediri quo minus aliquid excudã quo phi ſectę nr̃ę quam tuemur ĩſtructiores doctioreſq̈ʒ in poſteꝝ fiãt. Sic Uirg. Ut varias vſus meditãdo excuderet artes. ideſt ſtudioſe reperiret. Excudere ẽt dñr galline oua. qñ ex eis pulli naſcuntur: quod ⁊ excludere dicimus. Col.li.ix. Negatur anſer aliena excudere oua niſi ſubiecta ſua quoqʒ habuerit.

Excuſo.as.pe.ꝓ. obiectũ crimẽ purgo ⁊ a me repello. Ci. Nulla ẽ excuſatio peccati ſi amici cã peccaueris. Et excuſare ẽ afferre in excuſationeʒ id qđ peccãdi cãm p̄buit. quod potius per accuſo dici debere videtur. veluti ſi latrones aut flumina impedimento fuerunt ne ad diẽ adeſſe poſſem. Eo modo quo Quinti. Tu tñ ſi ĩterpellatus tẽpeſtatibus ſerius veniſſes. excuſares mare ⁊ ambiguos flatus. i. mare in excuſationẽ adduceres. Liui. de Torquato. Oculoꝝ valitudineʒ excuſauit.

Excuſabile quod excuſatione dignum eſt.

Excuſatorius.a.um. quod ad excuſationem pertinet: vt excuſatoria epiſtola.

Excuſatio.is.pe.cor.ſſi.ſſum. ab ex ⁊ quatio. ſigt̃ qđ vernacula lĩgua dicimus ſcorlare. Uir.li.xij. Sũmaſqʒ excuſſit vertice criſtas. Plau. Excute dum palliũ. Per trãſlationẽ ſignificat eĳcio emitto. Plau. in aul. Mihi miſero cerebrũ excutiunt tua dcã ſoror. Lapides loq̄ris. i. frangũt. Uir. Excuſſus

aconteus fulminis in morẽ. Itẽ deiicio. Hinc excuſſores eq̃ dĩr qui ſeſſorẽ deiiciunt. Ply. excuſſo circẽſibus auriga cucurriſſe excuſſores cõſtat ⁊ primatũ obtinuiſſe. Item eligo. Ci. lib. xii. phil. Iuuentutẽ oẽm ex toto Italia excuſſimus.

Excuſſoriũ cribrũ. vide in dictione Subcerniculum.

Exdiſcutio. ab ex. ⁊ diſ. ⁊ quatio. ſigt perfecte diſcutio. Hier. ad cthesi. Cũ hec ſe ita ſe habeant: prouoco aduerſarios vt oẽs retro carthulas exdiſcutiant ⁊ ſi quid in meo ingeniolo vitii reperierint proferant in medium.

Exdorſuo. as. dorſum confringo vel dorſo nudo. Plau. in aul. Tu macherio congruum murenam exdorſua quatum potes. Hec duo preter regulam componuntur cum ex. Nõ enĩ ex. ſed. e. componitur cum. d. vt educo.

Execo. as. pe. cor. ab ex. ⁊ ſeco. ſed. ſ. abiicitur. ⁊ ſignificat excindo extra ſeco. Col. lib. iii. Arborem quã inſerere voles diligenter execato ea parte que maxĩe nitida ⁊ ſine cicatrice eſt: dabiſqꝫ operam ne librum ledas.

Execro. as. pe. cor. ab ex. ⁊ ſacro abiecta. ſ. a in. e. mutatur. Dicitur ⁊ Execror. deponẽs ꝓ horrori ⁊ abominatiõi hẽo: qd̃ eſt magis in vſu. Virg. Et terrã altricẽ ſeui execramur vlyſſi.

Exedo. is. pe. cor. vel exeſ. cõrodo cõſumo. Ply. li. xxvi. Naſcuntur quoqꝫ in ſanguine ipſo hoĩs aĩalia exeſura corpus. Cic. lib. iii. tuſ. Aegritudo lacerat exeſt animam: planeqꝫ conficit. Aliquãdo exedere eſt extra ſeu de aliquo vaſe edere. Ter. in phor. Tu tibi hoc in triſti tibi omne eſt exedendum.

Exedra. locus ſpatioſus q̃ſi tricliniũ: que q̃ſi ad occidentẽ verſa eẽ ſolebat. Ci. li. iii. de ora. Tũc dedita opa deſcentibꝰ aliis in eã iã exedrã veniſſe in q̃ Craſſus poſito lectulo requeuiſſet. Hier. ad Euſto. Si qs ceperit egrotare: trãſfertur ad exedraꝫ latiorẽ ⁊ tãto ſenũ miniſterio ꝯfouetur: vt nec delicias vrbiũ nec mr̃is q̃rat affectũ. Michalus ãt ethymologicꝰ εξεδρα τοπος τις εςι απο του εξ και εδρα και συν κατα καθεδρα παρα το εξομαι το εξω μελω λυεξω.

Exemplũ inq̃t Feſtus qd̃ ſequamur aut vitemus. Exẽplar ex quo ſil̃e faciamus. Ply. li. xxxv. Sũt q̃ venerẽ dianeã illo pictã exemplari putãt. Sꝫ ſepe ꝯfunduntur: vt exẽplũ ſit ex quo ſil̃e faciamus. Sal. Lr̃as quas ſibi noĩe Catiline redditas dicebat exemplũ earꝫ infra ſcriptũ eſt. i. earꝫ forma infraſcripta eſt. Quintil. lib. x. Sic lr̃arꝫ ductus vt ſcribẽdi fiat vſus pueri ſequuntur. Sic muſici vocẽ dicẽtiũ. Pictores opera priorꝫ. Ruſtici ꝓbatã experimẽto culturã in exẽplũ intuentur. Cic. Apio. Ex lr̃is quarꝫ ad me exẽplũ miſiſti. Ouid. de triſ. Pluribus exẽplis ſcripta fuiſſe reor. Ponuntur nõnũqꝫ ꝓ eodeꝫ. Ci. ꝓ Mure. Domeſticũ te habere dixiſti exẽplũ ad imitandũ. Et iterũ. Ad imitãdũ võ tã mihi ꝓpoſitũ exẽplar illud eſt q̃ꝫ tibi. Dicitur ⁊ exemplariũ ꝓ exẽplari. Ply. Iuba hec omiſit in hoc tractatu exemplariũ vitioſum eſt. Sciẽdũ tñ q̓ exemplũ dr̃ qñqꝫ grauis pena q̃ põt ceteris documẽto eẽ. Ter. in eu. Que futura eẽ debẽt exẽpla in eũ indigna. Rurſus exẽplũ dr̃ illud qd̃ adhibetur rei aut ꝓbande aut ornande cauſa vñ pars ꝓbationis vocatur ab exẽplis. Et in elocutione exemplum inter ornamẽta numeratur: ꝓ quo exẽplar dici non põt. Silr̃ exemplũ vocatur qd̃ vulgo dr̃ mõſtra. Ci. Si qs purpurã aut aliud q̃ppiã vendẽs dicat: ſume a me: ſꝫ huius exẽpluꝫ aliũde rogabo tibi qd̃ oñdã: aut ſi aceruos dicãt ſe tritici habere ⁊ eorꝫ exemplũ pugno non habent qd̃ oſtendant.

Exemptus. vide in dictione Eximo.

Exequor. pe. cor. ſigt ꝑficio: ⁊ executioni mando. Apul. Neqꝫ in tenebris ſed in ꝓpatulo iuſſa domini exequebar. Quandoqꝫ declaro exprimo. Ci. Varroni. Habeo ml̃ta occultiora que vix verbis exequi poſſum.

Exequie. funebre officiũ. qd̃. ſ. in funere exequimur: ab eo dicte q̓ hoĩes põpã poſt ſequuntur. Hic exequior: qd̃ eſt exequias facio: vel exeq̃s ꝯuiuor. Var. Ipſum ꝑ ius liberti ſemitra cti exequiantur. Hec etiã parentalia ⁊ iuſta dicebantur.

Exerceo. es. cui. ctum. ab ex ⁊ arceo: q̃ſi extra arceo premo fatigo. Ter. in adel. Di ſane ego te exercebo hodie vt dignus es ſilicerniũ. Qñqꝫ Exercere eſt in operã ponere. Virg. lib. iii. geor. Exercete viri tauros. Qñqꝫ tractare. Colu. lib. iiii. Qui vrbanas ac delicatas artes exercuerit: qñqꝫ hẽre. Sal. Iurgia diſcordias ſimultates cũ hoſtibꝰ exercebãt: qñqꝫ lucrari. Ter. in heau. Ancillas ſeruos niſi eos q̃ ope ruſtico faciũdo facile ſumptũ exercẽt ſuũ oẽs ꝑduxi ac vẽdidi: qñqꝫ ꝓpe terram colere. Virg. lib. i. geor. Exercetqꝫ frequens atqꝫ ĩperat aruis. Hier. a ſil̃i in p̃ſa. pſalmorum. Cogitis ergo vt veluti quiddã nouale ꝑſciſſum iã aruũ exerceaꝫ: ⁊ obliquis ſulcis renaſcentes eradicẽ. qñqꝫ inſequi. Virg. Tũ vos o tyrii ſtirpem ⁊ genus omne futurũ exercete odiis.

Exercito. as. frequentatiuũ. Ci. pro cluẽ. Hõ in primis ingenioſus ⁊ in dicendo exercitatus. Hinc exercitatio: de q̃. Idẽ li. i. ad herẽ. Exercitatio eſt aſſiduus vſus ꝯſuetudoqꝫ dicendi.

Exercitũ eſt ipſe actus ⁊ vſus exercendi operandiqꝫ.

Exercitus. a. um. ꝑticipiũ vt hõ exercitꝰ q̃ multis negociis aſſuetus ſit ⁊ experiẽtia doctꝰ ⁊ detritꝰ. Gel. Aderat forte vbi amicus nr̃ hõ lectõe multa exercitus: cui pleraqꝫ oĩa veterꝫ lr̃arꝫ q̃ſita meditata euigilataqꝫ erãt. Ci. li. v. tuſ. vſus ẽ ĩexercitus ꝓ nõ exercitato cũ ait. Aſclepiadẽ ferũt nõ ignobilẽ nec ĩexercitũ phorꝫ. Aliqñ exercitus ſumitur ꝓ fatigato ⁊ ĩ laboribus aſſueto. Virg. lib. iii. Nate illiacis exercite fatis. Aliqñ ꝓ durato vt cũ quis diu ſe exercendo durus: hoc eſt robuſtus factus eſt corpore in laboribus ꝑferendis. Sal. in Iug. Nabdalſa exercito corpore. i. ſolidato vt exponit Nonius.

Exercitus. us. nomẽ ſigt militũ copiã ab exercẽdo: qꝛ vt inquit Var. ſit melior. Vege. li. ii. Numerus militum exercitatur: vñ ex re ipſa atqꝫ ope exercitus nomẽ accepit: vt ei nũq̃ꝫ liceret obliuiſci qd̃ vocabatur. Docet ẽt vegetiꝰ romanos milites tã veteranos q̃ꝫ tyrones exerceri ſolitos ad oẽ genus armorũ. Oẽs enĩ artes iugibꝰ exercitiis ꝓficiunt: cuncta exercitatione ꝯualeſcunt: vt merito dictũ ſit quotidiana exercitia ad ſanitatẽ plus ꝓdeſſe q̃ꝫ medicos. Et nõ vnã cohortẽ neqꝫ vnam alam ſed numeros multos miltũ exercitũ eſſe Vlp. ſcribit.

Exercitorius. qui ſe exercet.

Exercio. is. iui. itum. ab ex ⁊ ſarcio componitur ⁊ ſigt Sarcio.

Exentero. as. pe. cor. perforo. Plau. in epi. Acutum cultrum habeo qui exenterem marſupium ſenis.

Exeo. is ex̃ eo. egredior ⁊ ꝯſtruitur tã cũ actõ q̃ꝫ cũ abltõ: vt exeo domũ: ⁊ exeo domo: ꝑ trãſlationẽ exire ẽ liberari. Lucil. lib. xxviii. Nec h̃ faciat atqꝫ erũna exatis. Itẽ vitare. Virg. li. v. Corpe tela mõ atqꝫ oculis vigilãtibꝰ exit. Itẽ erũpẽ: vt apud eũdẽ li. ii. Nõ ſic aggeribꝰ ruptis cũ ſpumeꝰ amnis exit. Exire de ꝑtãte ſigt mẽtis ĩpotẽ fieri. Ci. lib. iiii. tuſ. Itaqꝫ iratos ꝓprie dicimus exiſſe de ꝑtãte. i. de ꝯſilio de rõne de mente.

Exero. is. pe. cor. exerui exertũ ab ex ⁊ ſero: ſigt extraho emitto: eleuo: nudo. Sta. Fulgentẽqꝫ exerit enſem. Ouid. lib. i. faſt. Credibile eſt illos pariter vitiiſqꝫ iociſqꝫ altius humnis exeruiſſe caput. Idem Exerit hec humerum veſtes trahit ille ꝑ altas. Col. lib. ix. poſuit pro exeo cum ait. Nam dum vincula exerere conantur non quieſcunt.

Exerto. as. ab exero Virg. li. iii. At ſcyllam cecis cohibet ſpelũca latebris ora exertantẽ ⁊ naues in ſaxa trahentem.

Exfio. ſignificat purgo. a quo exſitus. us. pro purgatione.

Exhacredare. vide in dictione Abdico.

Exhalo. as. pe. pro. extra halo ſpiro. Lactã. lib. vii. Quos autem morbus interimit ſpiritum diutius exhalant. Virg. lib. vii. ſeuamqꝫ exhalat opaca mephitim.

Exhaurio. is. ꝑſus euacuo finio. Virg. lib. iiii. Heu quibus ille iactatus fatis q̃ bella canebar exhauſta. Inde ĩexhauſtus. ꝓ ĩfinito. Sic dicimus. Gr̃as deo inexhauſtas replico.

Exherbare: ẽ herbas extirpare. Col. lib. v. Perticalis fere ſalix eundẽ agrũ quẽ viminalis deſiderat: melior tñ riguo prouenit: atqꝫ ea taleis conſeritur ⁊ cũ germinauit ad vnã perticaꝫ ſũmittitur: crebroqꝫ foditur atqꝫ exherbatur: nec minus q̃ꝫ vinea pampinatur. Et alibi. Exherbandus eſt locus.

Exhibeo. es. pe. cor. ꝓfero ⁊ ĩ publicũ deduco: ⁊ videdi tãgẽdiqꝫ hoĩs facultatẽ p̃beo: vel re oñdo: q̃ſi ex̃ ſecretũ hẽo. Paulus Exhibere ẽ facere ĩ publicũ ꝑtãtẽ: vt ei q̃ agit experiũdi ſit copia. Exhibẽ negociũ ẽ labore vl̃ moleſtia afficere. Cice. lib. iii. of. Qd̃ cum audiſſet adoleſcens negociũ exhiberi pr̃i.

Exhoꝛreo.a quo exhoꝛreſco,ꝑ expaueſco. Plau.Cic. Sed non poſſum nō exhoꝛreſcere ſi ꝗd ītra ciuem ſubeſt vulneris qđ p̄ius nocere pōt ꝙ̄ ſciri curariꝗ poſſit. Ibi paſſiue.Uirgil. actiue dixit li.vij.Adueniat vultus neue exhoꝛreſcat amicos

Exibulo.as.pe.coꝛ.ſignificat cum ſono vocis ⁊ populari tumultuariaꝗ ſibilatōe expello derideo.Ci.Hiſtrio ſi paulū ſe moueat extra numerū:aut ſi verſus ꝓnūciatus vna ſyllaba breuioꝛ aut longioꝛ exhibilatur atꝗ exploditur.

Exigo.is.pe.coꝛ.exegi.exactum.excludo.eiſcio.expello:q̄ſi extra ago.Plau.Itaꝗ oēs exegit foꝛas.Et exigē eſt debitū repetere.Ci.Caſio.Lōgioꝛes expectabo vel potius exigā.Hinc exigere pecuniā dicimur:q̄ nobis debeť.Et exactoꝛes vocanť qui pecunias exigūt.Interdū eſt ꝯuenienter poſtulare.Lac. li.iiij.Sapiētia ſpectat ad filios q̄ exigit amoꝛē.Interdū vehemēter ⁊ cū inſtātia poſtulate.Hiero.in pl.Thobię.Mirari nō deſino exactionis veſtrę inſtantiā.Exegiſtis enī libꝛū chaldeo ſermone ſcriptū ad latinū ſtilū trahā.Interdū agere ſeu traducere.Ter.in ecy.Illiꝗ exopto vt relinqua vitaꝫ exigat.Interdū perdiſcere īquirere.Uirg.Quęrere ꝯſtituit ſociiſꝗ exacta referre.Sue.in Cęſare.Bꝛitanniā petiſſe ſpe margaritaꝝ quaꝝ amplitudinē ꝯferentē interduꝫ ſua manu exegiſſe pōdus.Interdū facere.Uirg.Quos impꝛoba gētis exegit cęcos rabies.Interdū definire ꝯſtituere: conſtituere Idē lib.iiij.Decreuitꝗ moꝛi ſecū ipſa modūqꝫ exigit.Interdum cōplere.Plau.in am.Menſes iam tibi exactos eſſe vides.Interdū vi extoꝛquere.Ci.lib.de diui.Et cum eſſet tritici modius ſeſtertius duobus pꝛo frumento in modios ſingulos duodenos ſeſtertios exegiſſe.

Exitiū.ab exo is.Feſtus.Exitiū antiꝗ ponebāt ꝑ exitu:nūc exitium peſſimū exitū dicimus.Unꝯ ⁊ moꝛs đꝛ aliqñ calamitas. Terē.in phoꝛ.Qđ ego nūc ſubito huic exitio remediū inueniam miſer: Col.li.j.Sic emunita ſola ⁊ latera hoꝛreoꝝ ꝓhibent curculionē:qđ gn̄s exitij cū īcidit multi opinanť arceri poſſe ſi exeſę fruges ī hoꝛreo ventilenť ⁊ q̄ſi refrigerenť.

Exitiale:moꝛtiferū:calamitoſuꝫ:dānoſumqꝫ. Ply.lib.viij. Ille contra vꝛinam ſpargit pꝛudens hanc quoqꝫ leoni exitialem. Uirg.lib.vj.Sed me facta mea ⁊ ſcelus exitiale lacęnę.

Exitiabile.idem quod exitiale. Ouid.lib.vj.me. Dumqꝫ manu tentat trahere exitiabile ferrum.

Exilio.is.pe.coꝛ.ab ex,⁊ ſalio.ſignificat exeo: ⁊ q̄ſi ſaltando pꝛorumpo.Ci.Tyroni.Mihi crede tuis ⁊ illiꝰ litteris perlectis exiliui gaudio.Huius frequentatiuum eſt. Exulto.

Exiliū pꝛiuatio p̄rię:q̄ſi extra ſolū.Sene.in li.de cōſolatione ad Albinā matrē exiliū diffiniēs ait.Exiliū nempe loci cōmutatio ē.Hāc cōmutationē loci aliqñ ſequūť īcōmoda pauptas ignominia ꝯtēptus qbꝰ detractis nihil ē ꝙ magnope exiliuꝫ ſit ꝑtimeſcendū:nec cōmutatio loci oneroſa.Aſſiduus eniꝫ ē humani gn̄is diſcurſus ⁊ nālis quędā irritatio aīs moꝛtaliū ineſſe crediť cōmutandi ſedes ⁊ transferendi domicilia.

Exilioꝛ.aris.exul fio.Unde ſcribiť de Ioanne apoſtolo:ꝙ domitianus iuſſerit eum exiliari.

Exilicus.a.um.quod ad exilium ꝑtinet:vt exilica cauſa quę aduerſus exules agitur.

Eximo.is.pe.coꝛ.ab ex ⁊ emo.ſig̃t excipio: ſeu aufero.Ter.Ubi ubi inueniā pāphilū vt ęgritudinē in q̄ nūc eſt eximā atqꝫ expleā gaudio.Aug.lib.viij.cō.De vinculo deſiderij cōcubitus quo arctiſſimo tenebar ⁊ ſęculariū negocioꝛū ſeruitute queādmodū me exemeris narrabo. Unde exempti dicunť excepti.Exemptus apud iuriſcōſultos dicitur qui a ſuo iudice:ſiue iuriſdictione oꝛdinarij ſubductus eſt.

Exemptile.pe.coꝛ.qđ auferri ⁊ eximi pōt.Col.lib.ix.Quadratę ꝑtice paxillis ſupponunť vt auē recipiat aſſilientē.Sꝫ idcirco ſunt exemptibiles vt cū res exigit a paxillis deductę libeꝝ aditum cōuertentibus ſtabulū pꝛębeant.

Eximiū.excellens ęgregiū:ab eo ꝙ in ſacrificijs optimū pecus de grege eximebať:vel ꝙ eximia ſpē animi numini offerendū.Et eximij poꝛci dicebanť maioꝛes qui ad ſacrificanduꝫ electi erāt ſignati macula:aut nota:ſicut ęgregie oues ⁊ grege electę.Nā qđ a vulgo exemptū eſt:ſingulare đꝛ ꝙ in alioꝛum oꝛdinē nō ſit redigendū.Unꝯ Uirg.eximias hoſtias dixit quę ad ſacrificiū deſtinatę eximunť a grege: vt Quatuoꝛ eximios p̄ſtanti coꝛpoꝛe tauros.Dr̄ ī ⁊ malū.Ci.in ver.Sin hāc vos in rege tā eximiā iniuriā:tā acerbā neglexiſſe.

Exin.ꝓ exinde.ꝑꝑ hoc q̄pꝛopter. Iō Liui.lib.j. Ut igitur paulo ante aīum inter fidenatē romanāqꝫ rē ancipitē geſſiſti:ita iam coꝛpus paſſim diſtrahendū dabis. Exin duabus admotis quadrigis in curru eaꝝ diſtentū illigat metium.

Eximatio.is.ab ex ⁊ inanio:euacuo attenuo: ⁊ ad nihilū redigo

Exinſperato:aduerbiū qđ nō ſperabať.Liui.lib.j. Tū clamoꝛe q̄lis exinſperato fauētiū ſolet romani adiuuāt militē ſuum.

Exis dictio gręca ἕξις qua ſignificatur habitus Ply.in epiſtolis.Ad tantam ἕξιν ſtudio ⁊ exercitatione peruenit:ſed cum h hexis.ἀπὸ τοῦ ἔχειν.

Exiſtimo as.pe.coꝛ.puto iudico: ⁊ q̄ſi ex ęſtimatione ſtatuo atqꝫ decerno.Hinc exiſtimatio q̄ fere ſꝑ paſſiue ſignificatiōis eſt: ⁊ ꝑ reputatione ac bona fama capiť: vt hō magnę exiſtimatiōis.i.de quo oēs bn̄ opinanť.Pau.iuriſcon.Exiſtimatio ē dignitatis illęſe ſtatus legibꝰ ac moꝛibꝰ cōpꝛobatus:q̄ ex delicto nr̄o auctoꝛitate legū aut minuiť aut ꝯſumiť.Minuiť quotiēs manēte libertate circa ſtatū dignitat̄ pęna plectimur:ſicut cū relegať ꝗs:vel cū oꝛdine moueť: vel cū ꝓhibeť honoꝛibꝰ publicis:fūgi:vl̄ cū plebeius fuſtibus cędiť: vl̄ in opus publicū datur: vel cū in eam cām quis incidit quę edicto perpetuo infamię cauſa memoꝛatur. Conſumitur v̊o quotiens magna capitis diminutio interuenit.i.cum libertas amittitur: veluti cum aqua ⁊ igni interdicitur.

Exiſto appareo emineo ꝓdo exurgo exalto.Ci.de diui.Sūmerſus ęquus voꝛaginibus nō exiſtit.Et iteꝝ.Exiſtit hoc loco q̄ſtio ſubdifficilis.Et lib.ij.offi.Atqui eo tempoꝛe tantę diſcoꝛdię ſecutę ſunt vt ex tyranni exiſterent ⁊ optimates exterminarentur.i.exurgerent vel exaltere ntur.

Extare eminere ſupeſſe.Uirg.Toꝛpēt mole noua ⁊ ſūmis vix coꝛnibꝰ extāt.vn̄ extare dn̄r libꝛi q̄ demoꝛtui nō ſūt.Cic.q̄ vt ſcis:extat oꝛo.Nā vt de hoīe q̄ adhuc viuit dicimus ſupeſt q̄ſi nō eſt ſub terra humatus:ita de rebus extāt q̄ſi extra ſtāt: ⁊ nō intra atqꝫ in tenebꝛis latēt.Et ē trāſlatio ſumpta a ſtatua q̄ ſtat ⁊ apparet.Huius ꝯꝛiū eſt. Intercido:qđ eſt perco Ply.li.xxxv.vtrūꝗ cōplexus eſt. Iā v̊o ⁊ onerarijs nauibꝰ: qm̄ ⁊ pericula expingimus ne ꝗs mireť ⁊ rogos pingi exceptis operū claritatibus quę ⁊ ipſa ꝯueniet attingi ſiue extant ſiue intercidere. Interdum extare eſt manifeſte eſſe.Lactan. lib.iiij.ſi cęleſtibus beneficijs extiterit ingratus.

Exlex:qui ſine lege vel extra legem viuit.

Exoculaſſo.is.vide in dictione oculo as.

Exoche eminentia vel excellentia latine dicitur. vnde Catexochen dicitur per excellentiam.ἐξοχος ελλινισι.

Exodiū genus cātus: vt inq̄t Iul.pol.quē cedentes de theatro cātare ꝯſueuerāt:ab ἐξοδίων.Sūt qui exponant exodium eē cantū.ab ἔξω extra ὠδήν cantū.erāt enī ſm̄ eos exodia ridicula verſibus intexta fabellis attellanis potiſſimū īſerta q̄ ſine cātu ſolebant iuuenes iactitare. Iuue. Tandēqꝫ redit ad pulpita notū exodiū. ⁊ iterū. Urbicus exodio riſum mouet attellanę.Sue.ī Tyberio: vn̄ vox attellanico exodio ꝑ̄mis ludis aſſenſu maxio excepta ꝑcrebꝛuit hircū capis nām ligurire.exodiū ēt ſig̃t exitum quaſi ἐξω τῆς ὁδοῦ.i.extra viam.vn̄ Uar.finē vitę appellat exodiū. Ideꝫ. Qđ cęperas mō inuia narra: vt ad exodiū deducas. Unꝯ ēt exodus liber quo iudęoꝝ exitus ab ęgypto deſcribitur. Sed ſcđa ſyllaba coꝛripiť in exodo:tā in pꝛima ꝙ̄ in ſcđa ſignificatione:q̄uis alterū ab ὁδοῦ ꝙ viam ſignificat: alterū ab ᾠδῆς.i.a cantu cuius ſyllaba pe.eſt pꝛodu.

Exoleſco.is.eui.ab exoleo fit: ⁊ ſig̃t creſcere deſino. vnde exoletus maſculū ſcoꝛtū: ſeu paticū cōcubinū iā adultum ⁊ fere dimiſſum qđ creſcere deſinit.Olim Alexander romanoꝝ imperatoꝛ exoletos heliogabali iuſſit depoꝛtari:aliquos etiā naufragio mergi.Scribit Ply.Hoīem creſcere ad annos vſqꝫ ter ſeptenos in longitudinē:tū deinde in plenitudinē. Aliqñ exoleſcere eſt vehementer creſcere. vn̄ exoletus.a.um.pꝛo

vehementer adulto. Plau. Reliqui domi exoletā virginem aliqñ ſigt veterē fieri: deficere. Agretius. Adoleſcere augumēti eſt: inoteſcere: coagmēti: exoleſcere vaneſcētis ē Ply. lib. xxxvij. Carchedonij neſcio an in totū exoluerint poſtq̄ metalla ęris ibi defecerūt. Col. lib. ij. Nā multa ſūt dixi q̄ negligētia exoleſcāt ⁊ fiant ſterilia. vñ exoletus vetuſtus: ⁊ ab vſu remotus. Quintil. lib. viij. Obſcuritas fit in verbis ēt ab vſu remotis: vt ſi cōmentarios quis pontificum ⁊ vetuſtiſſima fędera: ⁊ exoletos ſcrutatus auctores idipſū petat. Liui. Arte agendū exoleto iam vetuſta te odio.

Exoluo. is. qḋ ligatū erat perfecte ſoluo. Plau. in epi. tu vt exoltā manus. Lact. li. j. Religionū aīos nodis exoluere pergo. Item exoluere eſt perfecte ſoluere. Hier. in probe. epi. pſal. Sūt nōnulli qui votū qḋ deo vouerunt ſe in ſingulos dies pſalteriū totū in eius laudē eſſe dicturos: vel diabolo exagitati: vel econtra ieiunioꝝ auſteritate: vel debilitate corporis id exoluere nequeant. Itē pręmio afficere. Lac. lib. v. Imperatori oīum deo fides ſeruāda eſt qui nō tm̄ viuentibus: ſed etiā mortuis pōt virtutes exoluere. Item expedire liberare. Terē. in ecy. Illas errore ⁊ te ſimul ſuſpitione exoluas.

Eximo. is. genus veſtis quę alijs ſuperponitur. Sūt qui comicorū veſtium etiam intelligant exertis humeris.

Exorbito. as. pe. cor. quaſi exorbita recedo. Orbita vō veſtigiū eſt rote decurrentis ſiue circuitus. Aug. lib. ix. ci. dei. Nō eis cedentes ad aliquid approbandū vel perpetrandum quod exorbitet ab itinere ſapientię ⁊ lege iuſtitię.

Exorcizare inqt Aug. lib. j. de beata vita eſt per diuina in mundum ſpiritū adiurādo expellere. Exorciſmus adiuratio. Exorciſtā adiurator: ſ; ſpūs rident barbariſmos. ideo dicendū eſt exorgizare nā componitur ex ἐξ καὶ ὀργὴ ἔνθεν ῥῆμα καὶ σουιδας ἐξοργίζειν εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν.

Exordium initium. Uirg. li. iiij. Quā reginā ambire furentē audiat affatu quę prima exordia ſumat. Ci. lib. j. ad herē. Exordium eſt principiū oratiōis per qḋ animus auditoris vel iudicis conſtituitur vel apparatur ad audiendum.

Exordior. iris. exorſus incipio. Plau. in aſi. Pergam quo occępi ⁊ ibi conſilia exordiar. Uirg. lib. ij. geor. Non hic te carmine ficto atq; per ambages ⁊ longa exorſa tenebo.

Exordine ſine intermiſſione. Uirg. lib. iiij. geor. Septem illa totos perhibent exordine menſes fleuiſſe.

Exorior. naſcor. emergo exurgo. Ter. Tu ſola exorit̃ q̄ pturbas hę tua imprudentia. Et exoriri inuadere eſt. Nam vt Do. inquit. Qui expectans aliquem inuadit exoriri dicitur.

Exorno. as. valde orno: ſeu magnifice apparo inſtruo. Plau. in aul. Repudiū rebus paratis exornatis nuptijs. Ter. in eu. Ita viſus eſt dudū q꞉ varia veſte exornatus fuit: nūc eo videt̃ tibi fędus q꞉ illā non h;. Interdū exornare fędare dicit̃. Idem in heau. Egone ſi viuo adeo exornatū adeo depexum dabo vt dum viuat meminerit ſemper mei.

Exors. tis. extra ſortem. Cui contrarium eſt Conſors.

Exoro. as. pe. pro. orando induco: ſeu orando impetro. Terē. in phor. Nequeo te exorare vt maneas triduū hoc. Idē orator ad vos venio ornatu plogi: ſinite exorator ſim. Interdū exorare ſignificat pro magna grā orare pręſertim qñ cum duobus accuſatiuis cōſtituit̃. Plau. in cap. Unum exorare vos ſinite nos. Sic dicimus. Hoc vnum te exoro. Hoc eſt vnum pro magna grā: ſiue vnū magnoperę te oro. Quod prępoſitio ex. ⁊ oro cōmode ⁊ naturaliter expetunt.

Exorabula. ab Apuleo vocantur oīa artificialia argumenta q̄bus orator per vim eloquentię iudices exorat.

Exos ſine oſſe. Lucil. exos ⁊ exanguis tumidos pfluctat artus.

Exoſſo. as. oſſa detraho. Ter. in adel. Congiū iſtū maximū in aqua ſinito ludere pauliſper. Ubi ego venero exoſſabitur. Apul. Exq̄matus atq; exoſſatus piſcis vix palpitat amplius

Exoticus. a. um. pen. cor. peregrinus aduenticus. Plau. in muſ. Non pñt olere vnguenta exotica: hoc eſt aliunde apportata

Expendo. is. vide in dictione pando.

Expalpo. as. elicio. Plau. in aul. Nunc ſeruus argentum a patre expalpabit.

Expapillo. as. vſq; ad papillam denudo. Unde brachiū expapillatum dicitur. Plau. in mili. Idem connexum in humero leuo expapillato brachio.

Expato. as. pe. pro. expatare eſt in locum ptātem ſedare. Pacu. Expatant ſe oēs: publicęq; oñdūt. Et ſic a pateo ſit. Quidā a ſpatiū deriuant: vt ſit. Expatare in ſpatiū ſe conferre. Sed ⁊ ſpatiū a patendo deducit̃. Nihil enim aliud eſt ſpatiū qua locus ſiue tp̄s patēs. Hoc ē iteruallū vel loci vel tēporis.

Expectoro. as. pe. cor. extra pectus eijcio. Ci. lib. iij. de ora. Tum pauor mihi ſapientiam oēm examinato expectorat.

Expello. is. eijcio. Plau. Ancillam domo expulit.

Expulſo. as. frequentatiuū: qḋ ſignificat frequenti pulſu agito. Mar. Si me nobilibus ſcis expulſare ſiniſtris ſum tua ſi neſcis ruſtice redde pilam. Hic expulſor. ⁊ expultrix verbalia. Ci. Expultrixq; vitiorum.

Expulſim aduerbium. ſignificat frequenter pulſando.

Expeculiati. dñr ſerui ſine peculio: quo vocabulo vtit̃ Plau.

Expecto. as. ab ex ⁊ ſpecto ſignificat obſeruo. Ter. in an. Expecto q̄d velis. Qm̄ vō aſpicientes aliq̄d diligēter manere diutius eodē loco ſolemus expectarę. qñq; pro manere capitur ⁊ operiri. Ter. in phor. Senē quoad expectatis veſtrū: Itē pro deſiderare: qm̄ q̄ deſideramus cū voluptate aſpicimus. Uirg. Expectare venis. Teren. in an. expecto q̄d velis. i. deſidero ſcire quid velis. Uñ expectatus pro odioſo ⁊ moleſtę vitę. Nā filijs parentes aut amabiles ſūt: aut expectati: amabiles boni expectati mali: quoꝝ mors in dies ſingulos expectāda ⁊ exoptanda eſt. Itē pro ſperare. Uirg. lib. j. geo. Sed illos expectata ſeges vacuis eluſit ariſtis.

Expedio. is. pe. cor. libero ⁊ quaſi pedū ligamenta diſſoluo. Siſen. lib. iij. hyſt. Inermes armat: ipeditos expeditos expedit. Aliqñ ponitur pro explico. Sene. Iamdiu vtile ſit expedit. Aliqñ p extra fero pfero. Uirg. Cererēq; caniſtris expediūt Aliqñ p extollo. Idē Tu vō augurīu rutili clamore ſalutant expediūtq; man⁹. Et expedire ē vtile ſeu bonū ac neceſſariū eē. S; hoc tm̄ in tertia pſona ſingularis vel pluralis numeri Ter. in heau. expedit bonas eē vobis Idē ī phor. Noſtrapte culpa facimus vt malos expediat eē dum nimiū dici nos bonos ſtudemus ⁊ benignos hoc eſt ꝯtigat ⁊ q̄ſi neceſſe ſit.

Expediti milites dicuntur leuiores armaturę ⁊ ſine impedimētis. Expeditio vacatur cum exeunt milites ad bellum: ꝙ expediant aut ſe a cęteris negocijs. Curtius. Omnem expeditionem ac militarem apparatum adduxit.

Expendo. is. di. ſum. pondero. Plau. in aſi. Quot pondo te cenſes eſſe nudū: At pol ego qui te expendi ſcio: nudus vinctus centū pondo es per pedes qñ pēdes. Qñq; ſignificat exacte examino cōſidero. Ci. lib. j. offi. Quę contēplantes expēdere oportebit: q̄d q̄ſq; habeat: ſua eadēq; moderari. Amb. lib. j. offic. Expendat atq; examinet verba ſua. Qñq; eſt perfecte ſoluere. Uirg. lib. ij. Et ſcelus expendiſſe merentem lachaonta ferunt. i. per ſoluiſſe. Qñq; exponere erogo. Unde expenſę dictę ſunt. Hiero. Qualr̃ fauente deo tota hęc dies expendatur in laudem ⁊ cum gaudio celebretur.

Expenſa. ę. ſumptus.

Expio. as. vide in dictione Pio. as.

Expergo. is. xi. ctum. quaſi exporrigo: a ſomno excito. Cic. Experge te iam. vnde experrectus excitatus: ꝙ recentes a ſomno exporrigi ⁊ extendi ſolemus.

Expergiſco. is. ⁊ expgefacio: ⁊ expergifico actiuā ſignificationē habent. Ply. Urtica lethargicos expergiſcit tactis crurib⁹ magiſq; fronte. Hel. Ingenio expergificando ratus idoneas Ci. Expgere facias ſcripſit pro te expgere facias. Expgiſcor: ⁊ expergefio paſſiuā. Ci. Expergeſcimini aliqñ atq; exurgite. Ab expergiſcor ſit experrectus ſm Diom. Expergitus ab expergor. Et expergefactus: ab expergefio. Expergitus dr̃ q̄ ſatiatus ſomno ſponte vigilat. Unde ⁊ Lucil. ait. Ego e ſomno pueros cū mane expergitus clamo. Experrectus a quiete impeditus. Sal. experrecti ſomno: arreptis armis tumultum facere. expergefactus qui per aliū ſomno excitatus eſt. Feſtus aliter. Experrectus qui p ſe vigilare cępit. Expgitus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab alio excitatus quem ſolemus dicere expergefactum.

Experioꝛ.iris.expertus ſignificat tentare. Teren.in heau. Oīa prius experiri conſilio qua armis ſapientem decet. Unde inexpertus intentatus. Uirg. Nequid inexpertum fruſtra moritura relinquat. Et experiri doceri. Idem Uos ꝛ cyclopea ſaxa experti reuocate animos. Unde experti periti dicūtur experientia vſus doctrina.

Expes.ab es ꝛ pes:ſ.ſ.abijcit ꝛ ſigt extra ſpem: vel ſine ſpe.

Expers.extra partem: vl' ſine parte: ꝛ ponit pro ignaro rudiqꝫ: ꝛ nullā rex experientiā habēti. Apul.hō rudis: oīum bonaꝝ artiū expers. Qñqꝫ etiaꝫ pro eo qui nō ſentit. Uñ expers doloris: qui nō ſentit doloꝛē. Expers moꝛtis: qui non moꝛitur Expers lucis qui non habet lucem. Quidam hoc nomen cō poni volunt a pars quidam ab experioꝛ.

Expeto.is.pe.coꝛ. Uide in dictione Appeto.

Expilo.expilas.pe.pꝛo.diripio depꝛedoꝛ: furtiue fraudo: dictuꝫ a pilis romanoꝝ telis: vel a greco. πι λω ꝙ οσι λω.i.complano: ꝙ qui e domo ſuppellectilē detrahūt ęquare ac cōplanare oīa vident. Inde apud iuriſconſultos titulus eſt de crimine expilatę hęreditatis: ꝛ q̄ alienā hereditateꝫ expilauerit extꝛoꝛdinarie ſolet coerceri. Ci.in para. Si ſocios ſpolias ęrarium expilas. Ouid.lib.iij.me. Expilatqꝫ genis oculos.

Expiro.as.penultima pꝛoducta.dictum eſt a ſpiritu effuſo: vel a ſpiraminibus quaſi ſpiritum omitto. Lac.lib.iij. Expirās animā pulmonibus ęger agebat. Aliquando per ſe plenum eſt: vt expirauit.i.moꝛtuus eſt.

Expiſcoꝛ.aris.diligenter quęro vbi nam piſces lateāt. Sępius tamen expiſcari pꝛo indagare ſumitur. Ter.in phoꝛ. Perinde expiſcare quaſi non noꝛis. Quādoqꝫ p lucrificare. Plau. Tandemqꝫ neſcio quid ab eo expiſcatur.

Explano.as.penul.pꝛodu.perfecte planum facio.declaro. Sal. De cuius moꝛibus hominis pauca prius explanāda ſunt q̄ꝫ initium narrandi faciam.

Explanto.as. Uide in dictione planto.

Expleo.es.perfecte īpleo ſeu facio. Uirg.lib.iiij.ge. Impꝛobus ingluuiē raniſqꝫ loquacibus explet. Sal. Neqꝫ prius iugulādi finis fuit q̄ꝫ ſilla oēs ſuos diuitijs expleuit. Interdū compleo ſeu perficio. Uirg. Diſcedam explebo numerū reddarqꝫ tenebꝛis. Ply.lib.xxxvj. Ulcera eoꝛū purgant leniter: explemqꝫ cicatrices ꝛ emendant. Interdū cōſoloꝛ. Ter.in hea. Hem tot mei ſollius ſolliciti ſunt cauſa vt me vnū expleant. Interdum minuo. Nam ex quādoqꝫ priuatiua eſt. Ennius. Nauibus explebant ſeſe terriſqꝫ replebant.

Explico.as.pe.coꝛ.ppꝛie extēdo: emitto. Ci. Quę virtus pꝛęter cęteras totam ſe ad alienas vtilitates poꝛrigit atqꝫ explicat. Per tranſlationē ſignificat explano oſtendo. Idē lib.iij.of. Ut quędam ſibi concedant quo facilius quę volūt explicēt. Item extraho. Ouid. Atqꝫ explicat enſe. Itē exhibeo Mar. Explicat ꝛ cęnas vnica menſa duas.

Exploꝛo.as.pe.p.ſi ſum.ab ex ꝛ plodo ſigt cum ſono elido qđ fit cum rē quę nō placuit clamoꝛe ꝛ geſtu ac ſtrepitu dāno. Nec ppꝛie idē eſt qđ manibus cū ſono pulſantibus eijcio ſicut Lau. Ualla docuit. Nec ſupplodo eſt pedē terrę incutio Nec cōplodo.ſignificat aduerſus manus inuicē collido. Qđ non ſignificat ex ſe.alioquin. Cice.fruſtra pedem adieciſſet lib.j.de oꝛa. Pedem nemo in illo iudicio ſuppoſit. Simil'r Quintil.lib.xj. Pedis ſupploſio vt loco eſt opoꝛtuna vt ait. Ci.in contentionibus aut incipiendis aut fouēdis: ita crebꝛa eſt inepti hominis ꝛ deſinit iudicem in ſe conuertere. Aliqñ per tranſlationē ſupploſus pꝛo reiectus ponit. Dama.papa. Hieronymo. Abſciſſis opiniōibus: ambiguitatibus ſupploſis. Idētidem de Complodo dicendum eſt: qñ ꝛ Hieronymus lib.numeroꝝ manibus addidit. Iratuſqꝫ balach cōtra Balaam Comploſis manibus ait ad maledicendum inimicis meis vocaui te: quibus econtrario tu modo benedixiſti. Et in ezechi. Ecce cōploſi manus meas ſuper auaritiam tuā Apuleius ſcribit. Complodere vacuas manus doloꝛis ꝛ męſtitię ſignum eſſe. Quintil.lib.xj. Nam etiā ꝛ cōplodere manus ſcenicuꝫ eſt: pedes applodere interim licet. Pꝛęterea ꝙ iſta verba a plodo compoſita nō niſi actibus pedis vel manuum accōmodari poſſint minime crediderim q̄ꝫuis plęrūqꝫ accōmodent. Lact.enī lib.de opi.ho.ad linguę actū vſus eſt complodo cum dixit. Beſtias etiā potu adiuuat: pꝛotenta enim cauataqꝫ hauriunt aquā: eamqꝫ compꝛęnſaꝫ linguę ſinu ne tarditate ac moꝛa effluat: ad pallatū celeri mobilitate complodunt. Hiero.lib. Iudi. Cęperunt buccinis clangere ꝛ complodere inter ſe lagenas. Cunqꝫ per gyrum caſtroꝛū in tribus perſonarent locis ꝛ hydrias cōfregiſſent: tenuerūt ſiniſtris manibus lampadęs: ꝛ dextris ſonantes tubas. Pꝛęterea ꝙ explodo ſignificet eijcio manibus ꝛ quidē conſono pulſantibus: nequaq̄ꝫ vex eſt: quoniam ſi eijcio ſignificaret. Ci.lib.iiij.de fi.bo.non dixiſſet. Quęrimus autē non quę ſit iam: ſed vnde ſit exploſę eiectęqꝫ ſniē pirronis Ariſtonis Herilli. Et pꝛo Cluē. Te v̄o illud idem qđ tum exploſum et eiectum erat nunc rei tuliſſe demiroꝛ. Si aūt ſignificat p pulſationē eijciendū quēpiam manuū vel pedū ſiue alio aliquo liquet explodo non ſignificare eijcio: quoniaꝫ ꝛ copulare dꝫ diuerſa ꝛ non temere Ciceronē eiectę ꝛ eiectum ſubtexuiſſe credi par eſt. Qñqꝫ explodere ſignificat aliq̄d tanq̄ꝫ indignū ſeu inutile eijcere. Ci.lib.ij.de diuinitate. Sed hoc genus diuinationis vita iam cōmunis exploſit. Applodo etiā Hiero. Pedibus accōmodauit. Sicut ſupplodo ꝯtra Uirg.ſcribēs Recoꝛdare quęſo illius diei quando me de reſurrectiōe coꝛpoꝛis pꝛędicante ex latere ſubſultabas ꝛ plaudebas manu ꝛ applodebas pede. Idem Domiano. Nā ſi applofiſſet pedeꝫ: intendiſſet oculos: rugaſſet frontem: iactaſſet manus verba tonuiſſet: tenebꝛas ante oculos offudiſſet iudicibus. Igit' applodo cōplodo explodo ſupplodo ꝛ ſi q̄ alia reperiant' ſcđm rei actum cui applicantur: ita ſumi opꝫ. Et quicq̄d ſignificat quatio: eiuſqꝫ compoſita idipſum plodo eiuſqꝫ cōpoſita deſignant: niſi ꝙ in ſono pulſationis diuerſa eſſe exiſtimo: ꝛ qbuſdam actibus rerū iſta non accōmodari quibus illa.

Exploꝛo.exploꝛas.pe.p.exclamo ꝛ cum fletu quodā vociſero. Uarro. Gemit exploꝛat: turbam oēm concitat. Unde tractū eſt vt capiatur pꝛo intentius ac etiā cum voce inq̄rere Uirg. Exire locoſqꝫ exploꝛare nouos. Hinc exploꝛatoꝛes dicti ſunt Interdum exploꝛare ōꝛ obſeruare. Idem lib.ix. Necnon et trepidi troes foꝛmidine poꝛtas exploꝛant. Interdum pꝛobare. Ci.ī Catone. Quis eſt tam ſtultus quāuis adoleſcens cui ſit exploꝛatum ſe ad veſperum eſſe victurum: Interduꝫ deliberare. Uirg. Tuus o regina quod optas exploꝛare laboꝛ. Interdum ſiccare. Idem libꝛo pꝛimo geoꝛgico. Et ſuſpenſa focis exploꝛat roboꝛa fumus.

Expono.is.pe.p.explico declaro.oñdo. Cice.lib.j.phil. Anteqūꝫ de rep.ſcribā. P. Con.exponā vobis bꝛeuiter ꝯſiliū pfectionis ꝛ regreſſiōis męę. Uñ expoſitio pꝛo interpꝛętatiōe. Idē vocat ad cęnā: deinde ipſe pꝛętoꝛē: exponit copias ſuas oēs i.oñdit. Ponitur qñqꝫ p extraho: ꝛ quaſi extra pono. Uirg. lib.xj. Socios de puppibus altis pontibus exponunt. Qñqꝫ pꝛo abijcio: vnde Infantes abiecti vt percāt expoſiti: ſiue expoſititij dñr. Ter.ī heau. Erat hic coꝛinthia anus haud impura: ei dedi exponendam. Plau. Reuertar ad illam puellam expoſititiam. Qñqꝫ pꝛo expendo. Solinus. Cum magnā his pecuniā expoſuiſſet. Quandoqꝫ pꝛo expꝛomo. Cic. Cum tibi expoſita eſſet ad pꝛandium oīs pamphilia.

Expoſco.is. vide in dictione Poſco.

Expoſtulo.as.pe.coꝛ.exquiro: cōqueroꝛ.ſeu quęrelam apud eū ipſuꝫ depono qui fecit iniuriam: ꝛ cum quęrela amicos iſto ꝛ quaſi officium amicitię in alio deſiderio. Et non ſolū ablō. cum pꝛępoſitiōe iungitur ſed ēt alij ablō. Marcus Ciceronis filius. Lenis ꝛ facilis a te exiſtimari debeo: qui nihil tecū de ipſis rebus expoſtulē. Aliquando ſine ipſo ablatiuo vt cū iniuria de qua quis rationē poſtulat in actō ponitur. Et tūc etiā ſignificat exquiro. Terē.in an. Sed quid agam ad eamne ꝛ cum eo iniuriā hanc expoſtulē: Iniuriaꝫ.i.rationē ſiue cām iniurię. Aliquando expoſtulare eſt vehementer poſtulare.i.vehementer velle: rōne ex quę multum auget. Poſtulo v̄o pꝛo volo ſępe ſumit'. Terē.in an. Etiā me nūc ſeducere

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iſtis dictis poſtulas. De expoſtulo. Idem in adel. Si me in il
lo crediditi eſſe hoīum numero qui ita putāt ſibi fieri iniu
riam vltro ſi quā facere ipſi expoſtulāt ⁊ vltro accuſant. Do.
Expoſtulatio querela aduerſus illū ipſuꝫ qui peccauerit.

Exprimo. is. pe. cor. ꝓmēdo ex̄bo. Ply. Exp̄ſſo vino īfunditur
equa vinaceis. Aliqñ declaro manifeſto. Macro. Nihil vn
q̄ꝫ locutus fuit exp̄ſſius. Hier. i ꝓlo. Thobię. Quicq̄d mihi il
le hebraicis v̄bis exp̄ſſit: hoc ego accito notario ſermonibus
latinis expoſui. i. elocutus eſt. Idē. Et nomē dñi tetragram
maton in quibuſdā grecis voluminibus vſq̄ꝫ hodie antiq̄s
expreſſum lr̄is inuenimus. i. clare vel proprie ſcriptum.

Exprobro. as. pe. cor. q̄ alijs p̄ſtiti cōmemorās īpropero. Terē.
Nā iſthec cōmemoratio q̄ſi exprobratio eſt īmemoris bñfi
cij. Sumit̄ tñ exprobrare pro q̄lēcūq̄ꝫ culpā obijcere. Ouid.
lib. xij. me. Trepidoq̄ꝫ fugā exprobrauit amico: ⁊ apud euan
gelium. Exprobrauit incredulitatem illorum.

Expugno. Uide in dictione pugno.

Expungo. is. extrudo atq̄ꝫ amoueo. Perſius. Expungā nāq̄ꝫ ē
ſcabioſus ⁊ acribile tumet. Uñ ēt ſignificet milites ab exer
cenda militia repellere adempto ſtipēdia ſig̅t. Sene. lib. iiij.
de benefi. Pignus eſt ꝓtinus aliud: inuicē mittere ⁊ munus
munere expungere: qḋ ſig̅t delere ne debere videat̄. Mili
tes enī punctis ſcripti inſerunt̄ legioni ⁊ iurāt vt docet Ue
ge. li. ij. Inde expūcti dicti deleti ⁊ a militia remoti. Itideꝫ ex
pungi dñr iudices qñ amouent̄ a iudicādo veluti cancellati
ex albo iudicū. Diſpūgere quoq̄ꝫ ſil'e eſt: qḋ ſig̅t conferre ac
cepta ⁊ data ſicut Papinianus iurecōſultus docet.

Expuo. is. cum faſtidio aliq̄d eijcio: quaſi pus extra mitto. Pus
aūt eſt oīs humor corpori oneroſus. Uirg. Et periculoſam
cum tuſſi miſer expuo ſaliuam. Ter. Per tranſlationem in
eu. dixit. Illam vbi expueret miſeriam ex animo.

Exputo. as. pe. cor. ab ex. ⁊ puto: cōponit̄ ſig̅tq̄ꝫ ex arbore: puto
⁊ incido. Col. li. xi. Palos vna opa cędere ⁊ exputatos acue
re centū numero pōt. Itē exputare eſt ꝑfecte ſiue extra puta
re: vt apud eundē. li. iiij. Deinde velut veteranā vitē totā ex
putare: ⁊ ad vnā mām firmiſſimā redigere nodoſq̄ꝫ ⁊ cica
trices alleuare ſatis offm̄ eſt. Itē eſt ꝑfecte intelligere ſeu di
ſcernere. Plancus Ci. Quę mens eū: aut quoꝝ ↄſilia a tanta
glīa: ſibi v̄o etiā neceſſaria ac ſalutaria auocarint ⁊ ad cogi
tationē ↄſulatus bimeſtris ſūmo cū terrore hoīum: ⁊ inſula
cū efflagatione tranſtulerint exputare non poſſum.

Exputare v̄o compoſitum ab ex ⁊ ſputo habet pu. ſyllabam ꝓ
du. ⁊ ſignificat quaſi extra ſputare.

Exquiro. pe. ꝓ. diligenter inq̄ro ſecerno eligo. Uñ exq̄ſita opa:
dñr opa electa q̄ſi diligēter q̄ſita. Plau. in am. Te certo heri
aduenientē ilico ⁊ ſalutaui ⁊ valuiſſes ne vſq̄ꝫ exquiſiui.

Exquilię tm̄ pluralr̄: romę mons erat ab excubijs regis: vel ꝙ
excultę fuerint a Tullo rege. Ouid. lib. faſ. Adde ꝙ excubias
vbi rex ro. agebat qui nūc exquilias noīe collis hꝫ. Hic ⁊ ex
quilinus mons d̄r. Uar. Exquilinus mons ſepticeps apud
ędem Iunonis lucinę vbi ęditimus habitare ſolet.

Exta ꝓprie iecur. cor. ⁊ pulmo dñr: q̄ in parte ſuperiori locant̄
ab extando. Et lien ⁊ iecur hoc noīe appellant̄: qm̄ ſupra in
feriora inteſtina locant̄. Uirg. in ge. Pinguiaq̄ꝫ in verubus
torrebimus extra colurnis. Oīa ſimul complexus eſt. Roma
noꝝ religio ſemꝑ exortū caput putauit iecur. Uñ feſ. Hęc oīa
exta dici putauit: q̄ dijs ꝓſecent qui extant eminentq̄ꝫ vt nō
a ſitu: ſed ab officio dicta putarit. Scribit Ply. lib. xxx. p̄cor
dia vocari vno nomine exta in homine.

Extales. via purgandę alui. Hiero. in li. Rx. Et computreſcebāt
prominentes extales eorum.

Extemplo aduerbiū tota vna dictio: ſig̅t ſtatim q̄ſi extra tēpus
hoc eſt tp̄is cōmoditatē. Templū enī dicit̄ locus manu deſi
gnatus in aere poſt quem illico captantur auguria: ſeu ꝙ au
gures ſtatim viſis auſpicijs: vel a templo cęli oculos auerte
bant: vel e templo terrę diſcedebant.

Extipices. pe. co. dicti ſūt haruſpices ab extis īſpiciēdis. Extiſpi
cium ipſa extorum inſpectio quę alio noīe haruſpicina d̄r.

Ex tp̄e duę partes ſūt: ⁊ ſig̅t ex improuiſo ⁊ impręmeditate. Ci.
Quos credimus expedire rem ⁊ conſiliū ex tp̄e capere poſſe.
Inde vocat̄ ex tēporalis ſiue ex tēporaria oratio. Uide in di
ctione tēporalis. Aliqñ ſignificat ex tempore pro tēporis con
ditione. Ci. lib. iij. officioꝝ. Huius generis quęſtiones ſūt hę
omnes in quibus ex tempore officium quęritur.

Extendo. is. Uide in dictione tendo.

Extenuo. as. valde tenuem facio: ſiue minuo. Cic. lib. ij. ad herē.
Defenſor autem fuiſſe cauſam negabit ſi poterit: aut eam ve
hementer extenuabit.

Exterreo. es. rui. ritum. vide in dictiōe Terreo. Hinc exterritus
quod modo pauefactū ſig̅t. Uirg. Plauſumq̄ꝫ exterrita pen
nis. Dat tecto ingentem. Modo accenſum inflāmatū. Idē.
Sęuit agris aſperq̄ꝫ ſiti atq̄ꝫ exterritus ęſtu.

Exterebro. as. pe. cor. extra: vel valde terebro. Per tranſlatio
nem ſignificat aliquid extorqueo ſcrutor ⁊ curioſius quęro.
Uar. atq̄ꝫ oēs adeo perquirit atq̄ꝫ exterebrat artes.

Exter. a. um. pe. co. idē qḋ externus. vñ Sta. Exter honos dixit

Exterus. a. um. idē qḋ exter. Uirg. li. iiij. Et nos fac extera quę
re regna. Fitq̄ꝫ ab exter qḋ ab extra deduci certuꝫ eſt. Huic
exterior extimus ſicut ab interus interior intimus.

Externus. a. um. qḋ nō eſt ex p̄ria. Liui. lib. j. Timor deinde pa
tres īceſſit ne ciuitatē ſine īperio: exercitū ſine duce multa cir
ca ciuitatem irritatis aīs vis aliq̄ externa odoriret̄. Proprie
aūt qḋ foris ⁊ palā eſt. At heſternus cū. h. ⁊. s. fit ab heri. Ci.
li. j. tuſ. Dici nō pōt q̄ꝫ ſim heſterna tua diſputatiōe delectat⁹

Externo. as. ab ex ⁊ ſterno demētē facio. Pacu. Sed eccam mi
ſeram quā frequens luctus externauit.

Exterraneus: aduena q̄ſi ex alia terra: ſicut cōterraneus qui eſt
ex eadem terra q̄ꝫuis id nomē parū ab eruditis vſurpetur:
exterraneus ēt vocat̄ qui ante tempus natus vel potius eie
ctus eſt. Dictus ꝙ eum mater exterrita eiecerit.

Extero. is. pe. cor. extra tero: aut terēdo extraho. Col. li. ij. Cum
rurſus amplior meſſis ꝓuenerit: q̄cq̄d exteret̄ capiſterio ex
purgādū erit. Uar. li. j. de re ruſ. Apud alios exterit̄ grege iu
mētoꝝ in acto: ⁊ ibi agitat e ꝑticis qḋ vngulis e ſpica exterūt̄
grana. Exterere etiā dicimus aciem ferri vt exacuta ſit.

Extermino as. pe. cor. extra terminos mitto. Cic. lib. iij. of. Atq̄ꝫ
hoc omne genus peſtiferum atq̄ꝫ iniurium ex hominū com
munitate exterminandū eſt. Aliqñ exterminare ponitur pro
demoliri. Hier. in Matth. Exterminant̄ exules qui mittun
tur extra terminos. Cū ergo in eu. d̄r. exterminant facies ſu
as ſemper demoliuntur debemus accipere.

Extillo. as. ab ex ⁊ ſtillo. vñ ⁊ diſtillo extillare guttare ⁊ guttatī
finiri. Terē. in phor. Hiſce ego illam dictis ita ſibi incenſam
dabo vt ne reſtringuas lachrymas ſi extillaueris. i. ſi lachry
mę ex corpore guttarent: aut corpus guttatim finiretur: vel
totum in lachrymas conuerteretur.

Extimeſco valde timeo actiuę tm̄ ſignificatiōis reperi. Cice. in
Cato. Qḋ igit̄ adoleſcentes ⁊ hi quidē non ſolū indocti: ſed
etiam ruſtici contēnunt: id docti ſenes extimeſcent.

Extinguo. ab ex ⁊ tingo: minorē in ſe vim hꝫ q̄ꝫ opprimo. Ci. in
Lę. primū dāda opera eſt ne q̄ amicoꝝ diſſidia fiāt. Sin ta
le aliq̄d euenerit vt extinctę potius amicitię: q̄ꝫ opp̄ſſę videā
tur. Quaſi qḋ extinguit̄ poſſit reclamari: qḋ opprimit̄ nō q̄
at. Aliqñ extinguere ē ꝑfecte diſtinguere. Idē in hortē. Quā
ſi ſubtraxeris: qui. i. quō extingues artificē ab inſcio. Aliqñ
ſig̅t occidere deſtruere. Lac. lib. iij. Cęleſtes aīas vna cū cor
poribus extingunt. Idē li. iiij. iudęoꝝ nomen ⁊ gentē. Ueſpa
ſianus extinxit. i. deleuit. Ter. in adel. Seni aīam primum ex
tinguerem ipſi qui illud produxit ſcelus. i. auferrem.

Extiſper. idem qḋ haruſpex: hoc eſt qui extis inſpectis futura p̄
dicit: a quo extiſpicium: ⁊ extiſpicina.

Exto. as. extiti ſupinum non legi. Uide ſupra poſt exiſto. is.

Extollo. is. Uide in dictione Tollo.

Extorris qui eſt extra terrā. i. patriā eiectus: ſicut exul. extra ſo
lum. Sel. Exul extorriſq̄ꝫ eſto: ⁊ ꝓprie vagabūdus. Sappho
ad phaonē. At vos extorrem tellure remittite noſtrum.

Extorqueo. es. ſi. ſum. vel tum ſignificat tormento veritatē eli
cio. Aliqñ ēt ꝑ vim aufero: extirpo euello. Do. Torquemus

hominez extorquemus veritatẽ. Ci. in Cato. Nec mihi hũc errorẽ dum viuo extorqueri volo. Liui. li. ij. Neq; ambigiť quin Brutus qui tantũ glorię ſuperbo exacto rege meruit peſſimo publico id facturus fuerit ſi libertatis ĩmaturę cupidine priorum regum alicui regnum extorſiſſet.
Extra prępoſitio ſeparata cui contraria eſt in ſignificatione. Intra. Ab extra deducuntur. Exter exterius extraneus: extrarius. Extrinſecus. extro. as. extrorſum. ⁊ extremus.
Extrarius. alienus qui extra focũ ſacramentũ iuſq; eſt. Preterea minabať ſi extrario nupſiſſet: nihil ſe filijs eius ex paternis eorũ bonis teſtamento relicturũ. Hic accipitur pro eo q̃ non ſit domeſticus ⁊ ex eadem familia.
Extraneus. qui eſt ex altera terra: quaſi exterraneus.
Extremus. a. um. mõ initiũ alicuius rei. Plau. Ab extremo narrare incipiã. i. a principio. Mõ finis. Uirg. Extremum nũc arethuſa mihi. Ponitur nonnunq̃ pro ſęuo peſſimo. Idem illã terra parens ira irritata deorum extremaz vt perhibent coeo enceladoq; ſororem progenuit. Hoc eſt peſſimã. Quod non ſine ratione eſſe videtur: quãdo quidẽ medici affirmãt deteriores eſſe qui vltimi naſcuntur.
Extrinſecus. pe. cor. vide in dictione intrinſecus.
Extrico. as. pe. ꝓ. ab ex ⁊ trico: qđ a tricis fit. Tricę aũt ſunt impedimẽta ⁊ ĩplicationes. Et eſt extricare explicare. Lac. li. vj. Deniq; muta quoq; aĩalia cum fraude capiunť ſi aliquo ſe modo in fuga extricauerint fiunt poſtmodũ cautiora. Colu. lib. iiij. Sylueſtris ager p̃cipue eſt eligendus qui ⁊ ſi frutetis aut arboribus obſeſſus eſt: facile extricatur: q̄ ſuapte natura quęcũq; gignunť nõ penitus nec ĩ ꝓfundũ radices agunt ſz per ſũma terrę diſpergunt atq; deducunt.
Extricabile. a quo exiri põt. Cuius ↄ̃riũ eſt inextricabile. Ply. lib. xxxvj. Intus labyrinthum inextricabilẽ: quo ſi quis improperet ſine glomere lini exitum inuenire nequeat.
Extro. as. exeo. Nam ſicut intrare ingredi eſt: ita extrare egredi. Afra. Simul limen intrabo: illi extrabunt illico.
Extrorſum: ſigt̃ extra verſus: ſicut introrſum intra verſus.
Extruo. is. ędifico. Hier. ad Julianũ. Extruis monaſteria: multus a te numerus ſuſtentať: ⁊ extruere ordinare. Ci. in Cato. Caret epulis extructiſq; mẽſis frequentibus poculis.
Extrido. is. pe. pro. extra trudo: per vim expingo expello. Terẽ. in ecy. Eo amantẽ inuitũ Pamphilũ extrudit. Plau. in aul. Nam q̃; nunc me cauſa extruſiſti ex his ędibus.
Extundo. is. extorqueo vel inuenio. Uirg. lib. j. geo. Ut varios vſus meditando extunderet artes paulatim.
Exturbo. as. e. loco deijcio.
Exubero. as. penultima correpta. quaſi ſuperabundo. Tractuz ab vberibus lactantibus. Col. in prefa. In aſia myſiaq; denſa ⁊ glutinoſa terra maxime exuberat.
Exupero. as. pe. cor. ab ex ⁊ ſupero: quaſi ſuper ſupero.
Exudo. as. pe. ꝓ. emitto. Ply. Eſt ãt triũ genex vnũ arbor ipſa exudat humi. mõ altex manat ĩ plaga. Uir. v̉o li. j. ge. Exudat ĩutilis humor: dixit ꝑ exudať. Nõ. n. humor ſz terra deſudat
Exugo. i. pe. co. xi. ctũ. qđ ⁊ exugeo. es. đr ꝑ extra ſugo. Plau. Jã ego me ↄuertã in hirũdinem: atq; eorũ exugebo ſanguinez.
Exuccum. per duplex. cc. dicitur quod eſt ſine ſucco.
Ex vinculis cãm dicere: ſigt̃ vinculum rñdere criminibus.
Exuernę. purgatio quędã domus ex qua mortuus ad ſepulturam ferẽdus eſt quę purgatio fit ꝑ euerriatorẽ certo genere ſcoparum adhibito ab extra verrendo dictę.
Exul. ab exilio. is. ſicut ꝯ̃ſul a ꝯ̃ſilio eẽ ↄuenit: vñ ⁊ exiliũ eſt qđ analogiã v̉bi ſeruauit. Nec obſtat mutatio lr̃ę. i. in. u. euphonię cã: ne exil ⁊ ꝯ̃ſil dicať q̄ minus exilis ⁊ in ñocina eſſet ꝓnunciatio: ab certe ab exulto ⁊ ꝯ̃ſulto ſunt in q̃bus ſicut ⁊ in ceteris inſulto reſultoq; frequentatis mutať. i. in. u. Nã exulto notũ eſt. A ꝯ̃ſulto apud Liui. lib. vij. Si tu ꝑmittis volo ego illi belue oñdere qñ adeo ferox ꝯ̃ſultat hoſtium ſignis: me ex ea familia ortũ quę gallox agmẽ ⁊ rupe Tarpeia deiecit. Eſt igitur exul ab exilio ⁊ ꝯ̃ſul a ꝯ̃ſilio. Pari enĩ mõ iſta ſumi opz: vt vñ exul. inde ⁊ ꝯ̃ſul ⁊ vñ pręſul ĩde ⁊ exul extra ꝯ̃poſitiones capiamus. Nã exul non quiſq;. Aliter enĩ ob recte đr niſi cum exilierit vnde exulat: facinus ab eo admiſſum in eum aĩaduerteretť: vt ſit ꝑꝑ aliq̃d morte dignũ: cuius cã in exiliũ profugit. Ci. pro Aulo Ceci. Exilium nõ eſt ſuppliciuz ſed perfugiũ portuſq; ſupplicij. Nã qui volunt pęnã aliquã ſubterfugere: aut calamitatẽ eo ſoluz vertunt hoc eſt ſedem ⁊ locũ mutant. Itaq; in nulla nr̃a lege reperieť apud ceteras ciuitates maleficiũ vllũ exilio eſſe mulctatũ: ſed cum oẽs vincula neces ignominiaſq; vitant quę ſunt legibus conſtitutę ↄfugiunt q̃ſi ad arma in exiliũ. Qui ſi in ciuitatem legis vim ſubire vellẽt: non prius ciuitatẽ q̃; vitã amitterent. Exul tñ ẽt quis đr cũ ſit ĩnocens ob ſuſpitionẽ ſeditionis aut ꝓditionis. Uñ feſtus inquit. Solũ aũt q̃n ſignificet locũ quis dubitetur: cũ exules quoq; dicanť loco patrię ſuę pulſi. Ci. ꝓ domo ſua hunc tu ẽt portentoſa peſtis exulem appellare auſus es cũ tantis ſceleribus eſſes notatus: Et itex. Quid enĩ exul. ipſum per ſe nomen calamitatis non turpitudinis.
Exulo. as. pe. cor. pr̃ia priuatus ſum. Et duobus modis đr. ſ. de loco in quo exul eſt: ⁊ de quo eiectus ẽ. Ter. in eu. Nã domo exulo. Hier. ad Paulinũ. Exchines cũ rhodi exularet.
Exulto. as. ab ex ⁊ ſalto. a. in. u. mutata ſigt̃ geſtu corꝑis lęticiã exhibeo. Dicimuſq; exulto rebus ꝓſpere geſtis Ci. li. de rep. Eſt igiť q̃dã turbulentũ in hoibus ſingulis: q̄ vľ exultat voluptate: vľ moleſtia frãgiť. Hier. ĩ puer. Lętanť cũ maleſecerint ⁊ exultãt in reb⁹ ꝑ miſſis. Itẽ exultare cũ iactantia glĩari. Ci. in Cato. Annibalẽ iuueniliter exultantez patientia ſua molliebat. Itẽ eſt geſtu vel dicto iniuriã facere. Uirg. lib. v. exaltãtiaq; haurit corda pauor. Itẽ ſęuire. Cic. li. iiij. de rep. q̃ ſanguine alr̃: q̃ oĩ crudelitate ſic exultat: vt vix hoium acerbis funerib⁹ ſatieť. Hęc tñ ſigt̃ ad idẽ redeunt: vt exaltare ſit ſupra modũ exilire atq; efferri: ⁊ q̃ſi geſtibus ſaltibuſq; affectum aĩ oñdere ſiue ira id fiat ſiue ſeuitia: ſiue voluptate aut alia aĩ affectiõe: ꝓprie v̉o exaltare eſt extra ſaltare. Uirg. lib. iij. exaltantq; vada atq; ęſtu miſcentur arenę.
Exundo. as. Uide in dictione abundo.
Exuo. is. ab ex. ⁊ ſuo: q̃ſi diſſuo ⁊ exoluo. Uirg. extulit exutas tẽdens ad ſydera palmas. Qñq; ſpolio. Cui contrariũ eſt amicio. Liu. lib. j. Primo ſe agro paterno auitoq; exuiſſe deinde fortunijs alijs. Lac. li. j. exuũtur etiã veſtibus flagitãte populo. Quandoq; detraho. Uirg. lib. ix. ſic ait. illachrymans: humero ſimul exuit enſem. Quandoq; denudo. Idem magna oſſa lacertoſq; exuit. Quãdoq; depono. Cic. pro Liga. Nonne humanitatem omnium exuiſſes.
Exuuię. ab euxendo: ſicut Induuię ab Induendo: ⁊ non ſolum hominum tegmina aut veſtes dicuntur: ſed etiam animaliũ Uirg. lib. ij. geor. Cum poſitis nouis exuuis.

Littera a Priſciano inter mutas numeratur ab alijs inter ſemiuocales eo q̄ a vocali incipiat ⁊ in ſeipſaz terminetur. Hęc alio noie digãma dicta eſt: q̄r duplices gãmę figuram detineat. Ea in latinis tantuz vtimur: in grecis v̉o ph.

Faba genus leguminis notius q̃; vt a me declaretur. Cuius diminutiuum eſt fabula.
Fabarius. a. um. quod ad fabulam pertinet: vt inſulę fabarię. de quibus Ply. Inſulis quas ob id fabarias appellãt: quia ſcilicet ſponte fabas generent.
Fabalia. Ply. ſed maior pars malũt fabalia maturę ſationis q̃; trimeſtrem fructũ eius. Nã ſiliq; cauleſq; gratiſſimi ſũt pabulo pecori. Colu. lib. ij. Ueteres ruſticos plęrunq; dicentis audio male ſe maruta fabalia q̃; fructum trimeſtrem.
Fabius a faba cognomẽ ei⁹ q̃ fabã optĩe ſerebat. ſic Cicerones. Lẽtuli piſones ⁊ hmõi. fuerũt ãt fabij nobiles romani ex q̃bus idib⁹ Februarijs vna die trecẽti ⁊ ſex ad vnũ occiſi ſũt ꝑ ĩſidias a veniẽtib⁹ iuxta Cremerã fluuiũ. Qm̃ cędẽ. Ouid. li. ij. fa. ſic deplorat. Una dies fabios ad bellũ miſerat oẽs ad bellũ miſſos ꝑdidit vna dies. Sz q̃ primus Fabius dict⁹ eſt Allobrox q̄ apud flumẽ Iſarã Allobregũ regem cęciderit.